

Kielce, dnia 19 listopada 2024 r.

WK.60.18.2024

Pan Stanisław Porada

Burmistrz Miasta i Gminy Działoszyce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w okresie od dnia 21 maja do dnia 6 września 2024 r. (z przerwami) w Urzędzie Miasta i Gminy Działoszyce kompleksową kontrolę gospodarki finansowej **Gminy Działoszyce** za 2023 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 20 września 2024 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Działoszyce. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie ustaleń ogólnooorganizacyjnych:

1. Nie został powołany zastępca Burmistrza, mimo że stosownie do art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym², Burmistrz w drodze zarządzenia, powołuje oraz odwołuje swojego zastępcę lub zastępców i określa ich liczbę. Z uwagi na liczbę mieszkańców, stosownie do art. 26a ust. 2 ww. ustawy, w Gminie może być powołany jeden zastępca Burmistrza. Zgodnie z art. 28g ww. ustawy, w przypadku zaistnienia jednej z enumeratywnie wymienionych przemijających przeszkód w wykonywaniu zadań i kompetencji Burmistrza (m.in. spowodowanej niezdolnością do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni), zadania i kompetencje Burmistrza przejmuje jego zastępca, zaś w razie niepowołania zastępcy – osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów w trybie art. 28h tej ustawy.
2. W latach 2020-2024 nie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej dokumentacji dotyczącej przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpień, stanowisk, wniosków i opinii podmiotów ją przeprowadzających, co narusza art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a) tiret drugi w zw. z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej³.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm., dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm., dalej ustawa o samorządzie gminnym

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 902, dalej ustawa o dostępie do informacji publicznej

II. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 9C/2018 Burmistrza z dnia 31 grudnia 2018 r. ze zmianami stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak aktualizacji wykazu faktycznie prowadzonych dzienników częściowych,
- brak aktualizacji wersji oprogramowania programu służącego do prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- nieokreślenie stawki amortyzacyjnej dla wartości niematerialnych i prawnych,
- nieokreślenie przyjętych i stosowanych w jednostce zasad klasyfikacji zdarzeń gospodarczych na kontach księgi głównej budżetu oraz Urzędu,
- nieusunięcie z zakładowego planu kont zapisów dotyczących kont 770 „Zyski nadzwyczajne” i 771 „Straty nadzwyczajne” oraz niedokonanie zmian opisu kont zespołu „4” i konta 860 „Wynik finansowy” poprzez wprowadzenie uregulowań wynikających z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.,
- ujęcie kont niewystępujących w urzędach jednostek samorządu terytorialnego.

Powyższa dokumentacja była przedmiotem poprzedniej kontroli kompleksowej RIO w Kielcach. Burmistrz nie zrealizował wniosków pokontrolnych uprzednio przeprowadzonej kontroli. Pomimo wskazania w odpowiedzi na wnioski pokontrolne, iż zarządzeniem Nr 80/2020 dokonano wszystkich zmian wskazanych we wniosku pokontrolnym nr 1, zarządzenia nie sporządzono.

Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴ oraz zasad funkcjonowania kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁵, w związku z § 20 ust. 1 pkt 1 i 4 ww. rozporządzenia.

2. Nie dokonano (do czasu kontroli) zamknięcia ksiąg rachunkowych na dzień kończący rok obrotowy 2023 i otwarcia ksiąg rachunkowych na początek roku obrotowego 2024. Do dnia kontroli księgi rachunkowe pozostawały w buforze i nie zostały zatwierdzone, co dawało możliwość dokonywania w nich zmian zapisów, podczas gdy zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy o rachunkowości zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe.

Nieprawidłowość narusza art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 i pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości dla jednostki dniem bilansowym jest koniec roku obrotowego – 31 grudnia. Ustawa o rachunkowości przewiduje zamknięcie ksiąg rachunkowych – art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy - na dzień kończący rok obrotowy oraz ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych – art. 12 ust. 4 ustawy. Zamknięcie ksiąg rachunkowych jednostki powinno nastąpić w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego.

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Wskazówki w kwestii pojęcia „zamknięcie miesiąca” zawiera rozdział VI „Zamknięcie ksiąg rachunkowych” uchwały nr 5/10 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu w sprawie niektórych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych stanowiącej załącznik do Komunikatu Nr 10 Ministra Finansów z dnia 18 maja 2010 r.⁶, zgodnie z którym od zamknięcia ksiąg rachunkowych, które ma charakter nieodwracalny, odróżnia się tzw. "zamknięcie miesiąca" polegającego na wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów lub korekty zapisów w danym miesiącu. Wprawdzie przepisy ustawy nie zawierają definicji "zamknięcia miesiąca", ale odnoszą się do tego pojęcia pośrednio: w przepisie art. 25 ust. 1 pkt 1 - wykluczającym możliwość dokonywania poprawek w księgach rachunkowych "po zamknięciu miesiąca" oraz w przepisie art. 25 ust. 2 ustawy – nakazującym w razie ujawnienia błędów po zamknięciu miesiąca lub w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera dokonania korekty poprzez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korektę błędnych zapisów (tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi). Ponadto zgodnie z pkt 30 rozdziału V „Warunki prowadzenia ksiąg rachunkowych” ww. uchwały utrzymywanie zapisów w stanie edycji (np. przed akceptacją w buforze) nie może być uznane za tożsame z ujęciem w księgach rachunkowych zakwalifikowanych do zaksięgowania w danym miesiącu dowodów księgowych.

- 3.** W wyniku porównania sald kont księgowych w zakresie zachowania ciągłości pomiędzy bilansem otwarcia (BO), a bilansem zamknięcia (BZ), ustalono że:
- a)** na dzień 31.12.2021 r. (BZ) i na dzień 1.01.2022 r. (BO) salda kont syntetycznych Urzędu wykazywały następujące rozbieżności:
- konto 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” na dzień 31.12.2021 r. wykazuje saldo Wn 10.638.437,26 zł i saldo Ma 500,00 zł – na dzień 1.01.2022 r. konto wykazuje saldo Wn 12.156.081,77 zł,
 - konto 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” na 31.12.2021 r. wykazuje saldo Wn 5.291,55 zł i saldo Ma 171.356,74 zł – na dzień 1.01.2022 r. wykazuje saldo Wn 5.291,55 zł i saldo Ma 170.729,56 zł – różnica wynosi 627,18 zł.
 - konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” na dzień 31.12.2021 r. wykazuje saldo Ma 100.450,15 zł – na dzień 1.01.2022 r. wykazuje saldo Ma 91.638,15 zł - różnica wynosi 8.812,00 zł.
 - konto 800 „Fundusz jednostki” na dzień 31.12.2021 r. wykazuje saldo Ma 19.708.488,14 zł – na dzień 1.01.2022 r. wykazuje obustronne saldo 0,00 zł - różnica wynosi 19.708.488,14 zł.
 - konto 860 „Wynik finansowy” na dzień 31.12.2021 r. wykazuje saldo Ma 22.233.613,96 zł – na dzień 1.01.2022 r. wykazuje saldo Wn 5.916,81 zł i saldo Ma 43.405.360,51 zł.
- b)** na dzień 31.12.2022 r. (BZ) i na dzień 1.01.2023 r. (BO) salda kont analitycznych budżetu wykazywały następujące rozbieżności:
- konto 222-001 „Rozliczenie dochodów budżetowych – UG Działoszyce” na dzień 31.12.2022 r. wykazuje saldo 0,00 zł – na dzień 1.01.2023 r. saldo Ma 319.051,02 zł,
 - konto 223-001 „Rozliczenie wydatków budżetowych – UG Działoszyce” na dzień 31.12.2022 r. wykazuje saldo Wn 319.051,02 zł – na dzień 1.01.2023 r. saldo 0,00 zł,

⁶ Dz. Urz. Min. Fin. z 2010 r. Nr 6, poz. 26

- konto 224-03-4 „Rozrachunki budżetu-US Bydgoszcz-756-75616-0500” na dzień 31.12.2022 r. wykazuje saldo Wn 404,00 zł – na dzień 1.01.2023 r. saldo 0,00 zł,
- konto 240-01 „Pozostałe rozrachunki – Prowizja bankowa” na dzień 31.12.2022 r. wykazuje saldo Wn 590,00 zł – na dzień 1.01.2023 r. saldo 0,00 zł,
- konto 240-03 „Pozostałe rozrachunki – Różne” na dzień 31.12.2022 r. wykazuje saldo Ma 338.854,82 zł – na dzień 1.01.2023 r. saldo Wn 590,00 zł i saldo Ma 19.548,80 zł. Różnica w kwocie 590,00 zł i 319.306,02 zł,
- konto 961 „Wynik wykonania budżetu” na dzień 31.12.2022 r. wykazuje saldo Wn 2.632.977,36 zł – na dzień 1.01.2023 r. saldo Wn w kwocie 2.951.773,38 zł. Różnica wynosi 318.796,02 zł.

Ogółem BZ na dzień 31.12.2022 r. Wn i Ma wynosi 11.743.373,31 zł. Ogółem BO na dzień 1.01.2023 r. Wn i Ma wynosi 11.743.118,31 zł - różnica wynosi 255,00 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

4. W 2023 r. do dnia kontroli nie sporządzano na koniec każdego miesiąca zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej (ewidencja syntetyczna) oraz nie sporządzono zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych (ewidencja analityczna) wg stanu na dzień 31.12.2023 r. Ponadto nie sporządzano zestawień obrotów dzienników częściowych za poszczególne okresy sprawozdawcze, pomimo że w 2023 r. i nadal w ramach ksiąg rachunkowych prowadzone są dzienniki częściowe grupujące zdarzenia wg ich rodzajów, a program komputerowy umożliwia ich sporządzanie.

Nieprawidłowość narusza art. 14 ust. 3, art. 18 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ust. 5 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

5. W zakresie ewidencji środków na rachunkach bankowych ustalono następujące nieprawidłowości:

- a) W 2023 r. oraz w latach poprzednich bezpośrednio z kwoty uzyskanych dochodów budżetowych z tytułu opłat za odprowadzanie odpadów komunalnych, które wpływają na odrębny rachunek bankowy finansowano wydatki poniesione przez Urząd na koszty obsługi pracowników zajmujących się opłatą z tytułu odprowadzania odpadów komunalnych oraz za usługi i zakup materiałów i wyposażenia związanego z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami. Dla rachunku zaprowadzono w ewidencji księgowej Urzędu konto 130-4 „Rachunek bieżący jednostki – odpady komunalne”. W 2024 r. rachunek dla opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi funkcjonuje tylko dla dochodów.

- b) Pomimo, iż rachunek dotyczący opłat za odpady komunalne funkcjonował jako odrębny rachunek Urzędu uzyskane dochody nie były okresowo odprowadzane na rachunek budżetu w korespondencji z kontem 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, z wyjątkiem 3 operacji na kwotę ogółem 361.869,30 zł, które błędnie ujęto na stronie Wn konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”. Dysponując rachunkiem dla dochodów z tytułu opłat za odpady, z którego dokonywano również wydatków, jednostka winna dokonywać systematycznego przekazywania uzyskanych dochodów na rachunek budżetu: Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i Ma 130-4 „Rachunek bieżący jednostki – odpady” oraz w miarę potrzeb dokonywać zasilania rachunku celem dokonania wydatku: Wn 130-4 i Ma 223.

Na koniec 2023 r. kwotę dochodów wykonanych 1.157.935,99 zł oraz wydatków wykonanych: 1.161.104,06 zł przeksięgowano z konta 130-4 wg klasyfikacji dochodów i klasyfikacji wydatków odpowiednio na stronę Wn i Ma konta 800 „Fundusz jednostki”. W 2023 r. 5 razy zasilono rachunek bankowy środkami z budżetu ogółem 373.719,73 zł, ujmując operacje w ewidencji Urzędu na stronie Wn konta 130-4 w korespondencji ze stroną Ma konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”. W ewidencji budżetu operacje te ujmowano błędnie na stronie Wn konta 222-001 „Rozliczenie dochodów budżetowych – UG Działoszyce”. Zwrot środków na rachunek budżetu z rachunku odpadów ujęto tylko w grudniu pod datą wyciągu bankowego zapisem: Wn 133 i Ma 222-01.

Pomimo braku przekazywania w ciągu 2023 r. zrealizowanych dochodów z rachunku odpadów na rachunek budżetu pod datą ostatniego dnia każdego miesiąca w księgach budżetu dokonywano na podstawie sprawozdań Rb-27S przeniesienia zrealizowanych dochodów budżetowych na stronę Wn konta 222 wg rodzaju dochodu: Wn 222-002-01 „Rozliczenie dochodów budżetowych – Gmina Działoszyce – odpady komunalne”, 222-002-02 „Rozliczenie... - koszty upomnienia” i 222-02-03 „Rozliczenie ...- odsetki” w korespondencji ze stroną Ma konta 901 wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

Pod datą 31.12.2023 r. analityczne salda Wn kont 222-002-01, 222-002-02 i 222-002-03 zostały przeniesione na stronę Ma konta 222 w korespondencji ze stroną Wn konta 223-001 „Rozliczenie wydatków budżetowych – UG Działoszyce” wpisując w treści „sprawozdanie ze zrealizowanych dochodów odpady”.

Na dzień 31.12.2023 r. konta 222-002-01, 222-002-02 i 222-002-03 i konto 223-001 wykazują salda zerowe; konto 222-001 wykazuje saldo Ma 307.200,59 zł, które zgodnie z zasadami funkcjonowania kont określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. powinno oznaczać stan dochodów budżetowych przekazanych przez jednostkę budżetową na rachunek budżetu, lecz nieobjętych okresowym sprawozdaniem, wówczas gdy w kontrolowanej jednostce taki stan faktyczny nie wystąpił.

Ponadto, w dn. 30.12.2022 r. z rachunku opłat za odpady dokonano przekazania 324.693,34 zł tytułem „zwrot środków na budżet”, w tym 319.051,02 zł, co ujęto w ewidencji Urzędu na stronie Wn konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” i Ma 130-4. W ewidencji budżetu operację ujęto na stronie Wn konta 133 i Ma konta 240-03 „Pozostałe rozrachunki – różne”, mimo że nie było podstaw do ujęcia tej kwoty jako pozostałe zobowiązania.

- c) Wpływ w dniu 4.04.2022 r. 45.080,00 zł na rachunek bankowy projektu „Cyfrowa Gmina” (konto 130-18 „Rachunek bieżący jednostki – Cyfrowa Gmina”) stanowiących dochód j.s.t. nie został w tej samej dacie przekazany do budżetu i ujęty jako dochód na koncie 901 „Dochody budżetu”. Zdarzenie przekazania środków do budżetu miało miejsce w dn. 14.06.2022 r. Ponadto odsetki dopisywane przez bank do ww. rachunku bankowego na koniec każdego miesiąca 2022 r. i 2023 r. stanowiące dochód j.s.t. nie były systematycznie przekazywane na rachunek bankowy budżetu, co skutkowało iż ujmowano je jako dochód w ewidencji budżetu na koncie 901 w innym okresie sprawozdawczym.

Nieprawidłowość narusza § 5 i § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach

- publicznych⁷, art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz art. 4 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁸.
- d) Dla rachunku bankowego podzielonej płatności (tzw. split payment) nie zaprowadzono konta księgowego, co skutkowało tym, że operacje wynikające z wyciągów bankowych do rachunku nie były ujmowane w ewidencji księgowej. W trakcie roku nie pobrano z systemu bankowego 10 rachunków bankowych o obrotach 91.627,48 zł. Powyższe narusza zasady funkcjonowania kont zespołu 1 „Środki pieniężne i rachunki bankowe” określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., które mają odzwierciedlać operacje pieniężne oraz obroty i stany środków pieniężnych oraz krótkoterminowych papierów wartościowych.
 - e) Dla rachunków bankowych projektów współfinansowanych ze środków UE oraz dla dotacji celowych z budżetu państwa prowadzono konta w ewidencji księgowej Urzędu (130 „Rachunek bieżący jednostki” wg rachunku), zamiast budżetu, stosownie do art. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
 - f) Na wyciągach bankowych do rachunku bankowego budżetu – konto 133 „Rachunek budżetu” nie zamieszczano dekretacji, wskazującej sposób, miejsce ujęcia dokumentu w ewidencji księgowej oraz nie załączano do wyciągów wydrukowanego dekretu sporządzonego w formie elektronicznej, co umożliwia stosowany w Urzędzie program finansowo-księgowy, co narusza art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.
 - g) Stwierdzono przypadki operacji ujętych w ewidencji księgowej konta 139 „Inne rachunki bankowe – depozyty” pod inną datą niż faktyczna data operacji, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 1 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
 - h) Pomimo posiadania wyodrębnionego rachunku bankowego wydatków Urzędu pod datą 31.12.2023 r. dokumentem PK błędnie dokonano przeksięgowania wydatków wykonanych 12.005.754,94 zł ze strony Ma konta 130-3 „Rachunek bieżący jednostki – wydatki” wg klasyfikacji na stronę Wn w korespondencji ze stroną Ma konta 800 „Fundusz jednostki” oraz równocześnie dokonano przeksięgowania tej kwoty ze strony Ma konta 800 na stronę Wn w korespondencji ze stroną Ma konta 130-3 bez podziałek klasyfikacji budżetowej.
 - i) Wpływ środków pieniężnych na rachunek bankowy budżetu w dn. 29.12.2023 r. z tytułu zwrotu niewykorzystanych środków przez podległe gminne jednostki i Urząd 129.164,07 zł oraz w dniu 21.12.2023 r. z tytułu zwrotu środków z rachunku projektów 73.641,97 zł ujmowano zapisem jednostronnym na stronie Wn konta 133 „Rachunek budżetu” ze znakiem minus oraz konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” ze znakiem plus.
Poza naruszonymi przepisami wskazanymi w poszczególnych punktach ww. nieprawidłowości naruszają art. 4 ust. 2, art. 24 ust. 1, art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
6. Zaniechano stosowania na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” wg ewidencji szczegółowej 130-3 „Rachunek bieżący jednostki – wydatki”, 130-2 „Rachunek bieżący jednostki – dochody” oraz 130-4 „Rachunek bieżący jednostki – opłata za odpady” ujemnego zapisu technicznego w przypadku ujmowania operacji zwrotów nadpłat na

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 356, dalej ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

rachunek wydatków i refundacji wydatków, zwrotów nadpłat podatków i dotacji oraz dokonywania korekt zapisów, w związku ze zmianą klasyfikacji, co miało wpływ na wysokość obrotów na tych kontach. Dane do sprawozdań budżetowych Rb-28S i Rb-27S Urzędu ujęte zostały z uwzględnieniem „per salda” kont 130 wg klasyfikacji budżetowej wydatków i dochodów a brak technicznych zapisów ujemnych nie miał wpływu na dane zaprezentowane w tych sprawozdaniach.

Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz § 21 pkt 1 ww. rozporządzenia.

7. Stwierdzono, że w ewidencji księgowej budżetu nw. konta analityczne do konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” wykazywały następujące salda:
- 223-002 – MGOPS - saldo Wn 436.177,18 zł,
 - 223-007 – SP Działoszyce – saldo Wn 161.743,90 zł,
 - 223-013 – Żłobek Samorządowy – saldo Wn 86.940,13 zł,
 - 223-012 – Przedszkole Samorządowe Nr 2 – saldo Ma 13.371,91 zł,
 - 223-008 – ZEAJ – saldo Ma 143.941,05 zł,
 - 223-006 – SP Stępcice – saldo Ma 145,34 zł,
 - 223-005 – SP w Dzierążni – saldo Ma 477,41 zł,
 - 223-004 – Przedszkole Działoszyce – saldo Ma 379,22 zł.

Z przedłożonych kserokopii WB z dnia 31.12.2023 r. oraz bankowego potwierdzenia sald wg stanu na dzień 31.12.2023 r. wszystkich rachunków bankowych ZEAJ oraz wszystkich jednostek obsługiwanych wynika, że salda rachunków bankowych ZEAJ i jednostek obsługiwanych wynosiły 0,00 zł oraz 2 rachunków bankowych MGOPS, których salda wynosiły 3,79 zł i 7.634,01 zł. Kwoty te zostały zwrócone na rachunek ŚUW w Kielcach w dniu 10.01.2024 r. Powyższe oznacza, że jednostki zwróciły na rachunek budżetu Gminy niewykorzystane środki pozostające na ich rachunkach bankowych do dnia 31.12.2023 r., za wyjątkiem 7.637,80 zł zwróconej przez MGOPS w styczniu 2024 r.

W konsekwencji powyższego salda zarówno Wn jak i Ma ww. kont analitycznych 223 są nierealne. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania konta 223 określonego w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

8. Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont budżetu i Urzędu przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych:
- a) przypisu dotacji za 2023 r. do zwrotu w 2024 r. wg podziałki 75011/§2010 w kwocie 3.825,57 zł dokonano pod datą 31.12.2023 r. zapisem jednostronnym na stronie Ma konta 901 „Dochody budżetu” ze znakiem minus i konta 224-10 „Rozrachunki budżetu” ze znakiem plus,
 - b) zobowiązania dotyczące zakupu telefonu na raty ujmowano w momencie wpływu miesięcznych faktur za usługi telekomunikacyjne na stronie Wn konta 402 „Usługi obce” w korespondencji ze stroną Ma konta 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” wg §4210, zamiast kwotę dotyczącą rat ująć na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” wraz z ujęciem zaangażowania na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” oraz 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”,

- c) operacje zapłaty odsetek od kredytu i pożyczki ujmowano na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki-wydatki” w korespondencji z kontem 402 „Usługi obce”, zamiast dokonywać ujęcia naliczenia na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” w korespondencji ze stroną Wn konta 751 „Koszty finansowe”,
- d) wpłaty gotówkowe do kasy na sumę 835.483,06 zł dotyczące podatków, czynszu, opłaty skarbowej, opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, opłat za sprzedaż węgla nie były ujmowane na koncie 101 „Kasa” w korespondencji z kontem 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” lub 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (strona Ma), a przekazania gotówki do banku nie ujmowano na koncie 141 „Środki pieniężne w drodze”. W ewidencji księgowej Urzędu ujmowano tylko wpływ środków z kasy na rachunek bankowy zapisem wtórnym do zapisu w księgach budżetu: Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” i konto zespołu „2” lub „7”. Również w 2022 r. nie ujmowano wpłat na koncie 101. Kasa została zlikwidowana w II kwartale 2023 r.,
- e) operacje kapitalizacji odsetek na rachunkach bankowych ujmowano na stronie Ma konta 245 „Wpływy do wyjaśnienia” w korespondencji ze stroną Wn konta 130 wg analityki dla danego konta bez podziałki klasyfikacji budżetowej a następnie kwotę odsetek przekazywano do budżetu Wn 245 i Ma 130, ujmując wpływ w budżecie Wn 133 i Ma 901 wg podziałki 758/75814/§0920.
- f) rozrachunki:
- z Izbą Rolniczą z tytułu 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego w ciągu roku w kwocie ogółem 24.173,39 zł ujmowano bezpośrednio na koncie 403 „Podatki i opłaty”, przypisu opłaty w kwocie 3.700,08 zł na koniec 2023 r. z terminem zapłaty w 2024 r. dokonano na koncie 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”,
 - z tytułu składek za przynależność Gminy do Związku Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego 2.500,00 zł oraz LGD „Ponidzie” 5.000,00 zł ujęto bezpośrednio w koszty na koncie 403 „Podatki i opłaty”,
 - z tytułu składki członkowskiej za przynależność Gminy do Związku Międzygminnego „Nidzica” ogółem 406.789,00 zł ujmowano w okresach miesięcznych bezpośrednio w koszty na koncie 409 „Pozostałe koszty rodzajowe”,
 - z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie z tytułu ustalenia wysokości opłaty zmiennej za usługi wodne 2.881,00 zł ujmowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - z towarzystwami ubezpieczeniowymi z tytułu składek na m.in. ubezpieczenie samochodów, w tym samochodów strażackich, mienia ruchomego, imiennego strażaków ujmowano bezpośrednio w koszty na koncie 403 „Podatki i opłaty”, a z tytułu składek za ubezpieczenie mienia Gminy od zdarzeń losowych, sprzętu elektronicznego i odpowiedzialności cywilnej 65.607,50 zł ujmowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
- g) rozliczanie z Komendą Wojewódzką Policji w Kielcach 10.000,00 zł z tytułu wypłaty rekompensat pieniężnych za czas służby ponadnormatywnej ujmowano na koncie 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetów środków europejskich” i 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”,
- h) przy ujmowaniu w ewidencji księgowej nie dokonywano równoległego zapisu dotyczącego ujmowania środków na inwestycje na stronie Wn konta 810 „Dotacje

budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” i stronie Ma konta 800 „Fundusz jednostki”,

- i) wydatki na rzecz Sądu w formie zaliczki na sporządzenia opinii biegłych sądowych 12.785,88 zł ujmowano na koncie 402 „Usługi obce”,
- j) zwrot w ciągu roku niewykorzystanej części dotacji 248,81 zł dokonany przez Centrum Kultury i Bibliotekę ujęto ze znakiem minus na stronie Wn konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” i stronie Ma konta 130-3 „Rachunek bieżący jednostki – wydatki”,
- k) wpływ w dn. 31.12.2023 r. na rachunek bankowy wydatków Urzędu kwoty 48,25 zł przekazanej przez Centrum Kultury i Bibliotekę jako zwrot odsetek dopisanych na rachunku bankowym Centrum ujęto na stronie Wn konta 130-3 „Rachunek bieżący jednostki – wydatki” i Ma konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” oraz przekazanie do budżetu zapisem obustronnie ujemnym: Wn 130-3 i Ma 223. W ewidencji budżetu operację ujęto na stronie Wn konta 133 i Ma 901 wg 75814/§092. Powyższa kwota nie powinna być przyjęta jako zwrot środków przez CKiB, które działa jako instytucji kultury i wykonuje swoją działalność statutową ze środków dotacji podmiotowej otrzymywanej w każdym roku budżetowym od Gminy z rachunku wydatków i w zakresie tych środków dokonuje rozliczeń – zwrotów niewykorzystanej części dotacji,
- l) zaniechano od dnia 19.08.2023 r. ujmowania zmian planu finansowego na koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” Urzędu, co narusza § 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 grudnia 2010 r. o sposobie prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych⁹. Ponadto zmiany zmniejszające plan finansowy ujmowano na stronie Ma konta 980.

Nieprawidłowości naruszają art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1, art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 9. W zakresie prawidłowości prowadzenia zapisów na koncie 860 „Wynik finansowy” ustalono, iż konto na koniec 2022 r. i 2023 r. wykazuje nierealne salda, bowiem:
 - a) saldo Ma konta 860 za 2021 r. 22.233.613,96 zł nie zostało w 2022 r. przeksięgowane na stronę Wn w korespondencji ze stroną Ma konta 800 „Fundusz jednostki”. Bilans zamknięcia konta 860 na dzień 31.12.2021 r. nie stanowi bilansu otwarcia konta 860 na dzień 1.01.2022 r. W ewidencji wskazano saldo Wn 5.916,81 zł i saldo Ma 43.405.360,51 zł (per saldo 43.399.443,70 zł),
 - b) saldo Ma konta 860 za 2022 r. 89.864.456,80 zł nie zostało w 2023 r. przeksięgowane na stronę Wn w korespondencji ze stroną Ma konta 800. W 2023 r. dokonano przeksięgowania BO roku 2022 r. dwukrotnie, tj. pod datą 2.01.2023 r. dokonano przeksięgowania na stronę Wn konta 860 43.399.443,70 zł, stanowiącej BO konta 860 na dzień 1.01.2022 r. (per saldo) oraz pod datą 31.12.2023 r. dokonano przeksięgowania na stronę Wn konta 860 43.405.360,51 zł, stanowiącej saldo Ma konta 860 na dzień 1.01.2022 r. (BO).

Stwierdzono nadto, że:

⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1718, dalej ustawa o sposobie prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych

- BO konta 860 roku 2023 (Ma) składa się z 3 kwot, w tym 69.750,00 zł i 35.520,16 zł. Kwota 69.750,00 zł równocześnie stanowiła saldo Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” na dzień 31.12.2022 r. i BO roku 2023, a kwota 39.520,16 zł stanowiła saldo Wn konta 400 „Amortyzacja” na dzień 31.12.2022 r. i BO roku 2023. Pomimo iż saldo konta 720 i 400 na dzień 31.12.2022 r. nie zostało w pełnej wysokości przeniesione na konto 860, to kwoty stanowiące te salda zostały ujęte w BO konta 860 po stronie Ma,
 - pod datą 14.12.2022 r. na rachunek bankowy projektu „Dostępny Samorząd” (konto 130-27) wpłynęła kwota 69.750,00 zł w formie grantu z PFRON na realizację projektu, która została ujęta na stronie Wn konta 130-27 w korespondencji ze stroną Ma konta 720 bez podziałki klasyfikacji budżetowej,
 - pod datą 31.12.2022 r. dokonano przeksięgowania na stronę Ma konta 860 salda konta 400 w kwocie 1.887.492,13 zł, pomimo iż saldo Wn konta 400 na dzień 31.12.2022 r. wynosiło 1.927.012,29 zł,
 - pod datą 29.12.2023 r. 39.520,16 zł przeksięgowano na stronę Ma konta 860 z konta 400 wpisując w treści operacji „korekta amortyzacji za 2022”.
Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania kont Urzędu 860, 800, 720 i 400 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 10.** Na dzień 31.12.2019 r., 31.12.2020 r., 31.12.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r. nie ujęto w księgach Urzędu (konto 761 „Pozostałe koszty operacyjne” i 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”) oraz w sprawozdaniu finansowym (bilans poz. D.III Rezerwy na zobowiązania) rezerwy na zobowiązania, jak również nie wskazano w informacji dodatkowej danych w zakresie informacji o toczącym się postępowaniu, które może wpłynąć na sytuację majątkową i finansową jednostki, w związku z toczącym się od 2019 r. przeciwko Gminie postępowaniem sądowym przed Sądem Okręgowym w Kielcach o zapłatę wynagrodzenia 3.253.635,00 zł wynikającego z umowy z dnia 1.06.2018 r.
Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 1a ustawy o rachunkowości, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 21 ww. ustawy oraz art. 7, art. 28 ust. 1 pkt 9 i art. 35d ust. 1 pkt 1 tejże ustawy, mając na uwadze zasady tworzenia rezerw określone w Krajowym Standardzie Rachunkowości Nr 6 „Rezerwy, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, zobowiązania warunkowe”, stanowiącym załącznik do Komunikatu Nr 2 Ministra Finansów z dnia 21 marca 2014 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia znowelizowanego Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 6 "Rezerwy, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, zobowiązania warunkowe"¹⁰.
- 11.** Przepisu odsetek 492.231,03 zł od kredytu i pożyczki do zapłaty w 2023 r. dokonano w księgach budżetu na stronie Wn konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” 31.01.2023 r. na cały rok z góry, co narusza § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 12.** W zakresie operacji objętych podatkiem od towarów i usług (VAT) ustalono następujące nieprawidłowości:

¹⁰ Dz. Urz. MF z 2014 r. poz. 12, dalej Komunikat nr 2 Ministra Finansów z dnia 21 marca 2014 r.

- a) konto 224-67 „Rozrachunki budżetu – Szkoła Podstawowa Działoszyce” na dzień 31.12.2023 r. wykazuje saldo 0,00 zł, pomimo iż z pliku JPK VAT-7 Szkoły za grudzień 2023 r. wynika nadwyżka VAT należnego nad naliczonym 169,73 zł, która nie została uregulowana do dnia kontroli. Saldo 0,00 zł powstało na skutek ujęcia pod datą 16.02.2023 r. zapłaty przez Szkołę podatku za grudzień 2022 r., który nie został przypisany w 2022 r. na koncie 224-67,
- b) pomimo występowania i ujmowania operacji na koncie 224-68 „Rozrachunki budżetu – ZEAJ Działoszyce”, obroty tego konta w 2023 r. wynoszą 0,00 zł, bowiem przypisu pliku JPK VAT-7 Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Jednostek za dany miesiąc 2023 r. ujmowano zapisem jednostronnym po stronie Ma konta 224-60 ze znakiem plus i konta 224-68 ze znakiem minus, natomiast wpłaty nadwyżki podatku VAT należnego nad naliczonym dokonane przez ZEAJ w 2023 r. ujmowano po stronie Ma konta 224-68 ze znakiem plus,
- c) na koncie 224-68 przypisu podatku VAT za okres kwiecień-sierpień 2023 r. dokonano zbiorczo jedną kwotą pod datą 31.08.2023 r.,
- d) stosowany w jednostce sposób ujmowania w księgach budżetu na koncie 224-61 „Rozrachunki budżetu – Urząd Miasta i Gminy” danych dotyczących podatku VAT wynikających z pliku JPK VAT-7 Urzędu nie znajduje odzwierciedlenia w tychże plikach JPK, co obrazuje poniższa tabela:

Miesiąc 2023 r.	Dane z pliku JPK		Dane z ewidencji konta 224-61	Różnica
	do US	do przeniesienia		
Styczeń po korekcie	---	49.769,00	49.119,91	649,09
Luty po korekcie	---	41.695,00	8.767,00	32.928,00
Marzec	---	37.233,00	4.680,21	32.552,79
Kwiecień	---	20.088,00	17.145,21	2.942,79
Maj	---	15.354,00	5.423,00	10.111,00
Czerwiec	---	11.976,00	4.071,00	7.905,00
Lipiec	---	7.884,00	4.785,00	3.099,00
Sierpień	8.843,00	---	13.955,05	5.112,05
Wrzesień	3.310,00	---	- 4.341,53	1.031,53
Październik	3.202,00	---	- 117,75	3.084,25
Listopad	3.034,00	---	- 168,75	2.865,25
Grudzień	2.144,00	---	- 1.466,86	677,14

Na dzień 31.12.2023 r. saldo Wn 3.611,67 zł konta 224-61 zostało przeksięgowane na konto 962 „Wynik na pozostałych operacjach”.

Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz obowiązującej polityce rachunkowości.

13. W zakresie prowadzenia ewidencji księgowej dotyczącej ujmowania rozrachunków z tytułu opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych ustalono następujące nieprawidłowości:
- a) w ewidencji szczegółowej na kartotekach prowadzonych dla danego przedsiębiorcy ujęto wpłaty ze stycznia 2023 r., co przy dokonaniu przypisu oraz w przypadku gdy

w styczniu nie dokonano zapłaty w pełnej kwocie na 2023 r. lub zezwolenie uzyskano w ciągu 2023 r., skutkowało wykazaniem na kartotece danego podmiotu na koniec roku nieprawidłowej zaległości,

- b) na dwóch kartotekach ujęto wpłatę bez ujęcia przypisu, co spowodowało wykazanie nieprawidłowej nadpłaty,
- c) nie utworzono kartoteki (ewidencji szczegółowej) dla podmiotu, który w ciągu 2023 r. dokonał likwidacji prowadzonej działalności, a tym samym nie dokonano odpisu na tej kartotece,
- d) przypis opłaty w ewidencji analitycznej ujęto 3 razy – pod datą 31.03.2023 r., 30.09.2023 r. i 31.12.2023 r., podczas gdy w ewidencji szczegółowej na kartotece jednego podmiotu przypis ujęto pod datą 13.12.2023 r. Powyższe skutkuje niezgodnością pomiędzy stanem wykazywanym na koniec okresów sprawozdawczych, a ewidencją szczegółową i ewidencją analityczną,
- e) uzyskane w dniach 28.06, 8.08 i 23.08.2023 r. dochody z tytułu wydania zezwoleń jednorazowych 654,75 zł, przypisano w ewidencji analitycznej pod datą 30.09.2023 r. w kwocie 598,00 zł,
- f) w grudniu 2023 r. wydano cztery zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na 2024 rok dla dwóch przedsiębiorców ogółem 5.250,00 zł, których zapłaty dokonano w dniach 27.12 i 28.12.2023 r. Zaniżony przypis o 614,08 zł ujęto pod datą 31.12.2023 r. na stronie Wn konta 221-02 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, zamiast na koncie 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”. W grudniu 2022 r. dokonano wpłat na 2023 r. ogółem 6.300,00 zł. Przypis ujęto pod datą 31.03.2023 r. wraz z innymi opłatami na 2023 r. ogółem w kwocie 96.743,02 zł.

Nieprawidłowości naruszają art. 4 ust. 2, art. 24 ust. 2 i art. 16 ust. 1 oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 14.** W zakresie terminowości ujmowania zdarzeń w księgach Urzędu ustalono, że:
- a) część zdarzeń dotyczących zmniejszenia wartości środków trwałych w kwocie 128.340,00 zł, zwiększenia wartości środków trwałych w kwocie 2.546.755,37 zł oraz zwiększenia wartości pozostałych środków trwałych w kwocie 6.494,40 zł nie zostało ujętych na koncie 011 „Środki trwałe” oraz 013 „Pozostałe środki trwałe” we właściwych okresach sprawozdawczych – opóźnienia wyniosły od 1 miesiąca do 8 lat.
 - b) zobowiązania względem kontrahenta wynikające z not obciążeniowych za wrzesień, październik i listopad 2023 r. ujęto w ewidencji księgowej konta 402 „Usługi obce” pod datą odpowiednio 2.10.2023 r., 2.11.2023 r. i 1.12.2023 r., pomimo iż noty wpłynęły do Urzędu w dniach: 5.10.2023 r., 6.11.2023 r. i 1.12.2023 r., tj. w terminach umożliwiających ujęcie zobowiązań w miesiącach, których dotyczyły, mając na uwadze termin do ujęcia zobowiązań w księgach wskazany w obowiązującej polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 9C/2018 Burmistrza z dnia 31 grudnia 2023 r. jako „do dnia 9 następnego miesiąca”.
 - c) pomimo odbioru i przyjęcia do używania ciągnika rolniczego o wartości 282.900,00 zł oraz wyposażenia technicznego PSZOK: elektroniczna waga samochodowa, zamiatarka, myjka wysokociśnieniowa, prasokontener, kontenery metalowe i pojemniki na odpady o wartości ogółem 699.297,20 zł, środki te nie zostały przyjęte na stan środków trwałych

i ujęte w ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe”. W dniu 13.01.2023 r. wpłynęły faktury VAT na zakup ciągnika oraz wyposażenia technicznego. Poniesione koszty inwestycyjne na zadanie pn. „PSZOK” na dzień 31.12.2023 r. stanowiły saldo Wn konta 080-136 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, pomimo że w 2023 r. środki te nie były już środkiem trwałym w budowie i w związku z ich odbiorem i użytkowaniem stały się środkiem trwałym w myśl art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, a wartość tych kosztów z konta 080 winna być przeniesiona na konto 011 „Środki trwałe” oraz podlegać amortyzacji wg właściwych stawek, stosownie do art. 16d ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz art. 32 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska nie sporządził i nie przekazał do Referatu Finansowego dowodów OT stanowiących podstawę do przyjęcia pojazdu i elementów wyposażenia technicznego PSZOK na stan środków trwałych, mając na uwadze przyjęcie na stan poszczególnych elementów wyposażenia oraz ich wartość jednostkową.

Nieprawidłowości naruszają art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

15. Naliczenie ekwiwalentu za udział w akcjach ratowniczych na kwotę 1.950,00 zł ujęto w koszty na koncie 409 „Pozostałe koszty rodzajowe” 30.03.2023 r., tj. w miesiącu zapłaty, zamiast w 2022 r., bowiem koszty dotyczyły okresu lipiec-grudzień 2022 r. a dokument stanowiący podstawę naliczenia i wypłaty wpłynął do Urzędu 17.03.2023 r., co dawało możliwość ujęcia kosztów do właściwego okresu sprawozdawczego. Nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
16. W 2023 r. wystąpiły przypadki nieewidencjonowania na bieżąco na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” wartości zaangażowania na podstawie zawartych umów czyli faktycznego zaangażowania wydatków, lecz ujmowano je w następnych okresach sprawozdawczych pod datą zapłaty. W objętej kontrolą próbie ujęto zaangażowanie wydatków budżetowych na kwotę ogółem 5.789.871,29 zł z opóźnieniem wynoszących od 26 do 302 dni. Nieprawidłowość narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasady funkcjonowania konta 998 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
17. W zakresie prowadzenia ewidencji środków trwałych ustalono następujące nieprawidłowości:
 - a) pod jednym numerem inwentarzowym ujmowano po kilka działek gruntu wskazując ich łączną wartość, co uniemożliwia ustalenie wartości początkowej poszczególnych działek. Powyższe dotyczy 51 działek o wartości ogółem 69.904,60 zł,
 - b) na stan przyjęto w 2023 r. 9 działek gruntu o wartości 128.340,00 zł wynikającej z aktów notarialnych, zamiast 47.038,00 zł według wartości określonej w wydanych w 2023 r. decyzjach Wojewody Świętokrzyskiego dotyczących komunalizacji nieruchomości - różnica wynosi 81.302,00 zł,
 - c) w dniu 9.06.2023 r. sprzedano działkę gruntu, której nie wyksięgowano z ewidencji środków trwałych,
 - d) w ewidencji analitycznej do konta 011 ujęte są grunty o wartości co najmniej 116.800 zł przekazane na podstawie decyzji Burmistrza w trwałe zarząd jednostkom budżetowym,
 - e) na stan przyjęto altanę o wartości 8.800,00 zł w korespondencji ze stroną Ma konta 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”, zamiast na

stronie Wn konta 013 „Pozostałe środki trwałe” i Ma konta 201 oraz Wn 401 i Ma 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”,

- f) pod jednym numerem inwentarzowym przyjęto środek trwały pod nazwą „Cyfrowa Gmina”, zamiast odrębnie przyjąć poszczególne produkty: serwer, urządzenie do zabezpieczeń sieciowych.
- g) na stan konta 011 „Środki trwałe” przyjęto usługę świadczenia doradztwa technicznego 7.134,00 zł w ramach umowy na zadanie pn. „Zapewnienie cyberbezpieczeństwa samorządowych systemów informatycznych”. Wykonane doradztwo techniczne nie stanowi zwiększenia środka trwałego bowiem nie stanowi kosztów bezpośrednio związanych z przystosowaniem środka trwałego do używania lub kosztów niezbędnych do zakupu i uruchomienia środka trwałego,
- h) na koncie 011 „Środki trwałe” nie ujęto znajdujących się w ciągach dróg gminnych 10 mostów i 63 przepustów.

Nieprawidłowości naruszają art. 3 ust. 1 pkt 12 i 15, art. 4 ust. 2, art. 17 ust. 1 pkt 1, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 2, art. 28 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., jak również zasady funkcjonowania kont 011 i 013 określone w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia, w związku z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych¹¹.

- 18. Koszty 4.109,36 zł dotyczące zakupu wartości niematerialnych i prawnych (licencja do obsługi posiedzeń sesji oraz program MS Office) ujęto w ewidencji księgowej Urzędu na stronie Wn konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” w korespondencji ze stroną Ma konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” oraz dokonano zwiększenia wartości środków trwałych (Wn 011 „Środki trwałe”), pomimo że składniki aktywów nie stanowią środków trwałych w budowie, ani środków trwałych zdefiniowanych w ustawie o rachunkowości. Powyższe narusza zasady funkcjonowania kont 011, 020 i 080 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z art. 3 ust. 1 pkt 14, 15 i 16 ustawy o rachunkowości.
- 19. W zakresie sporządzania sprawozdań finansowych ustalono, że:
 - a) sprawozdanie finansowe Urzędu na dzień 31.12.2023 r. (z wyjątkiem informacji dodatkowej) sporządzono z datą 9.04.2024 r., tj. z naruszeniem terminu określonego w § 32 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.,
 - b) w bilansie z wykonania budżetu Gminy na dzień 31.12.2023 r. w kolumnie „Stan na koniec roku”:
 - w Aktywach:
 - w pozycji II.1.1 „Należności krótkoterminowe (do 12 miesięcy)” wykazano 279.806,58 zł, podczas gdy w ewidencji księgowej w 2023 r. konto 250 „Należności finansowe” nie występuje. Gmina w 2023 r. nie udzielała pożyczek oraz nie uzyskała przychodów z tytułu spłaty pożyczki,

¹¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1864

- w pozycji II.2 „Należności od budżetów” wykazano 2.162,94 zł, podczas gdy z konta 224 „Rozrachunki budżetu” wynika saldo Wn 23.248,00 zł, które stanowi sumę sald kont analitycznych: 224-03-3, 224-03-4, 224-60. Różnica 21.085,06 zł,
 - w Pasywach:
 - w pozycji I.2 „Zobowiązania wobec budżetów” wykazano 294.159,12 zł, podczas gdy z konta 224 „Rozrachunki budżetu” wynika saldo Ma 3.825,84 zł i oznacza niewykorzystaną kwotę dotacji za 2023 r., której zwrot do ŚUW nastąpił w 2024 roku - różnica wynosi 290.333,28 zł,
 - w pozycji I.3 „Pozostałe zobowiązania” wykazano 552.270,25 zł, podczas gdy z konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” i 240 „Pozostałe rozrachunki” wynika saldo Ma ogółem 484.392,71 zł - różnica wynosi 67.877,54 zł,
 - w pozycji II.1 „Wynik wykonania budżetu” i II.1.2 „Deficyt budżetu” wykazano 7.180.225,40 zł, natomiast z konta 961 „Wynik wykonania budżetu” wynika saldo Wn 7.089.763,76 zł - różnica wynosi 90.461,64 zł,
 - w pozycji II.2 „Wynik na operacjach niekasowych” wykazano 289.267,42 zł, podczas gdy z konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach” wynika saldo Wn 3.851.076,36 zł - różnica wynosi 3.561.808,94 zł,
 - w pozycji II.5 „Skumulowany wynik budżetu” wykazano 520.452,76 zł, podczas gdy z konta 960 „Skumulowane wyniki budżetu” wynika saldo Ma 4.659.697,20 zł - różnica wynosi 4.139.244,44 zł,
- Z uwagi na niezamknięcie ksiąg rachunkowych 2023 r., niedokonanie rozliczenia stanów kont 222 i 223 w zakresie rozliczeń Gminy z jej jednostkami organizacyjnymi za 2023 r., znaczne różnice w ciągłości stanów aktywów i pasywów: BZ roku 2022 i BO roku 2023 oraz brak przeprowadzenia inwentaryzacji sald kont budżetu za 2023 r. drogą weryfikacji, należy stwierdzić nierealność ww. sald kont zespołu „2” i „9” oraz brak możliwości wskazania treści ekonomicznej sald jak również ww. pozycji bilansu z wykonania budżetu.
- c) w bilansie z wykonania budżetu Gminy na dzień 31.12.2022 r. zarówno w aktywach, jak i pasywach nie wykazano 319.051,02 zł, tj. w aktywach w pozycji II.3 „Pozostałe należności i rozliczenia” wykazano 590,00 zł wynikającą z salda Wn konta 240 „Pozostałe rozrachunki”, pomijając saldo Wn konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” oraz w pasywach w pozycji I.3 „Pozostałe zobowiązania” wykazano 19.803,80 zł stanowiącą część salda Ma konta 240 „Pozostałe rozrachunki”, które wykazuje saldo Ma 338.854,82 zł,
- d) w bilansie Urzędu na dzień 31.12.2023 r. w kolumnie „Stan na koniec roku”:
- w Aktywach:
 - w pozycji A.II.1.1.1 „Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom” nie wykazano danych w zakresie użytkowania wieczystego, pomimo iż wg stanu na dzień 31.12.2023 r. w użytkowanie wieczyste oddane były nieruchomości o powierzchni 0,4408 ha i wartości księgowej 24.420,00 zł, co wynika z ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 011 - KŚT grupa 0 „Grunty”,
 - w pozycji B.II.1 „Należności z tytułu dostaw i usług” wykazano 245,28 zł, podczas gdy saldo Wn konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” i stan faktyczny wynosi 0,00 zł,

- w pozycji B.II.2 „Należności od budżetów” wykazano 87.401,37 zł, podczas gdy z salda Wn konta 225 „Rozrachunki z budżetami” wynika 0,00 zł,
- w Pasywach:
- w pozycji D.II.1 „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług” wykazano 413.979,57 zł, podczas gdy saldo Ma konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” wynosi 404.501,65 zł. Różnica 9.477,92 zł,
- w pozycji D.II.2 „Zobowiązania wobec budżetów” wykazano 12.888,64 zł, podczas gdy z salda Ma konta 225 „Rozrachunki z budżetami” wynika 22.043,49 zł. Różnica 9.154,85 zł,
- w pozycji D.II.3 „Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń” wykazano 86.512,12 zł, podczas gdy z salda Ma konta 229 „Rozrachunki publicznoprawne” wynika 87.156,92 zł. Różnica 644,80 zł,
- w pozycji D.II.4 „Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń” wykazano 291.864,95 zł, podczas gdy z salda Ma konta 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” wynika 145.546,42 zł. Różnica 146.318,53 zł,
- w pozycji D.II.5 „Pozostałe zobowiązania” wykazano 59.581,64 zł stanowiącą sumę sald Ma konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i konta 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”. Nie uwzględniono salda Ma konta 245 „Wpływy do wyjaśnienia” 20.400,79 zł i konta 240 „Pozostałe rozrachunki” 5.221,46 zł (pomniejszonego o 126.770,94 zł dotyczącą wadium i zabezpieczenia wykonania umowy). Różnica wynosi 25.622,25 zł,
- e) w Zestawieniu zmian w funduszu Urzędu na dzień 31.12.2023 r. w kolumnie „Stan na koniec roku”:
 - w pozycji I.1.1. „Zysk bilansowy za rok ubiegły” wykazano 35.603.816,32 zł, która nie wynika z BO konta 860 „Wynik finansowy” na dzień 1.01.2023 r. 89.864.456,80 zł - różnica wynosi 54.260.640,48 zł,
 - w pozycji I.1.2. „Zrealizowane wydatki budżetowe” wykazano 28.093.939,55 zł, która nie wynika z jednostkowego sprawozdania Rb-28S Urzędu za 2023 rok (korekta nr 3) – kol. 7 „Wydatki wykonane” w wysokości 28.570.163,61 zł. Różnica wynosi 476.224,06 zł,
 - w pozycji I.2.2. „Zrealizowane dochody budżetowe” wykazano 34.537.054,82 zł, która nie wynika z jednostkowego sprawozdania Rb-27S Urzędu za 2023 r. (korekta nr 3) – kol. 7 „Dochody wykonane” 34.491.376,03 zł - różnica wynosi 45.678,79 zł,
 - w pozycji I.1.4. „Środki na inwestycje” wykazano 684.717,03 zł wynikającą z obrotów konta 810-2, która dotyczy dotacji udzielonych z budżetu uznanych za rozliczone. Suma wydatków wykonanych w 2023 r. klasyfikowanych w §§ 605, 606 i 637 wynikających z jednostkowego sprawozdania Rb-28S Urzędu za 2023 rok 16.039.397,63 zł,
 - w pozycji I.1.6. „Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe i środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne” wykazano 0,00 zł. Co najmniej nie wykazano wartości gruntów nabytych z mocy prawa na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego 1.490.857,78 zł,
 - w pozycji I.2.6 „Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych” wykazano 5.311.811,95 zł, podczas gdy z konta 011 wynika, iż nieodpłatnie przekazano środki trwałe ogółem na sumę 5.277.173,17 zł - różnica wynosi 34.438,78 zł.

- w pozycji I „Fundusz jednostki na początek okresu (BO)” wykazano 53.196.375,76 zł, podczas gdy kwota stanowiącą BO konta 800 „Fundusz jednostki” wynosi minus 23.416.126,06 zł. Kwota 53.196.375,76 zł stanowi saldo Ma konta 800 na dzień 31.12.2023 r. i została wykazana w poz. II „Fundusz jednostki na koniec okresu (BZ)”. Kwota wykazana w kol. „Stan na koniec roku bieżącego” w poz. I „Fundusz jednostki na początek okresu (BO)” winna być zgodna z kwotą wykazaną w kol. „Stan na koniec roku poprzedniego” poz. II „Fundusz jednostki na koniec okresu (BZ)”. W pozycji tej wskazano 23.450.349,23 zł. Ustalono, że BZ konta 800 na dzień 31.12.2022 r. wynosi 89.864.456,80 zł.

W poz. II „Fundusz jednostki na koniec okresu (BZ)” wykazano saldo Ma konta 800 53.196.375,76 zł, mimo że przyjmując dane wykazane w części „I” sprawozdania Fundusz jednostki na koniec okresu (BZ) wynosi 77.045.264,86 zł (suma pozycji „I” i „I.1 Zwiększenia funduszu” pomniejszona o wartość pozycji „I.2 Zmniejszenia funduszu”: 53.196.375,76 zł + 64.382.472,90 zł – 40.533.583,80 zł),

- f) w Rachunku zysków i strat Urzędu za 2023 r. wykazano w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” w pozycji L. „Zysk/Strata netto” 23.912.291,21 zł niezgodnie z saldem Ma konta 860 „Wynik finansowy” oraz pozycją A.II.1 „Zysk netto” bilansu Urzędu i pozycją III.1 „zysk netto” Zestawienia zmian w funduszu, w których wykazano 22.146.257,32 zł stanowiącą saldo Ma konta 860. Różnica wynosi 1.766.033,89 zł. W kolumnie „Stan na koniec roku poprzedniego” (2022 r.) w pozycji „Zysk” wykazano 35.603.816,32 zł, podczas gdy z konta 860 wynika saldo Ma 89.864.456,80 zł.

Wykazanie w sprawozdaniu finansowym danych niezgodnych z ich treścią ekonomiczną narusza § 23 ust. 3 pkt. 1, ust. 4, ust. 7 i ust. 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku ze wzorem ww. sprawozdań określonym załącznikiem nr 5, 7, 10 i 11 do ww. rozporządzenia.

- 20. W zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych ustalono następujące nieprawidłowości:

- a) sprawozdanie roczne Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 r. zostało sporządzone w dn. 20 lutego 2024 r., zamiast do dnia 19 lutego 2024 r.

Nieprawidłowość narusza § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹²,

- b) w sprawozdaniu Rb-27S Urzędu za okres od początku roku dnia 31 stycznia 2023 r. w podziale klasyfikacji budżetowej 700/70005/§0750 w kolumnie 7 „Dochody wykonane” wykazano 10.751,89 zł, tj. kwotę dochodów brutto, podczas gdy z konta 130-2 „Rachunek bieżący jednostki – dochody” wg ww. podziałki wynika 8.963,57 zł, tj. kwota netto - różnica wynosi 1.788,32 zł.

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia oraz art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹³ oraz art. 111 pkt 1 ustawy o finansach publicznych i art. 3 i art. 4 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,

¹² Dz. U. z 2024 r. poz. 454, dalej rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej

¹³ Dz. U. z 2024 r. poz. 361, dalej ustawa o podatku od towarów i usług

- c) w sprawozdaniu Rb-27S Urzędu za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 r. (korekta nr 3) nie wykazano danych wg §2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” (kol. 5, 7 i 9) wynikających ze zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ Gminy z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. ustawami za 2023 r. z kol. 7 „potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” oraz części B „Dane uzupełniające do sprawozdania Rb-27ZZ” kol. 2 i 3 wg podziałki 855/85502. Danych tych nie wykazano również w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S Gminy za 2023 r.,
- d) w rocznym sprawozdania RB-27S za okres od początku roku do dnia 31.12.2023 roku Urzędu (korekta nr 3) dane w kolumnie 9 „należności pozostałe do zapłaty w tym zaległości netto” wykazano niezgodnie z ewidencją szczegółową prowadzoną w Referacie podatków, co prezentuje poniższa tabela:

Klasyfikacja	Dane wykazane w kol. 9 sprawozdania RB-27S za 2023 rok (zł)	Dane wynikające z ewidencji szczegółowej (zł)	Różnica (zł)
756/75615/0310	17.772,00	51.668,00	33.896,00
756/75615/0320	1.136,00	1.136,00	0,00
756/75616/0310	85.245,07	87.734,95	2.489,88
756/75616/0320	93.526,41	101.600,98	8.074,57
756/75616/0330	1,155,12	1.241,39	86,27
756/75616/0340	29.257,72	29.379,72	122,00
Razem			44.668,72

- e) w sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres 2022 r. w kol. 6 „Dochody wykonane” wg podziałki 750/75011/§0690 wykazano kwotę 248,00 zł, która nie wynika z ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 130-2 „Rachunek bieżący jednostki-dochody” wg powyższej podziałki, bowiem w Urzędzie ujęto tylko 5% opłaty wg podziałki 75011/§2360, a w ewidencji budżetu ujęto 95% opłaty oraz 5% w podziałce 75011/§2360 na koncie 901 „Dochody budżetu”, zamiast zgodnie ze stanem faktycznym ujmować całość opłaty w miejscu powstania dochodu wg §0690 „Wpływy z różnych opłat”. W rezultacie zarówno w Zestawieniu zmian w funduszu Urzędu jak i w Rachunku zysków i strat Urzędu wykazano 5% dochodów z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych, zamiast 100%.
- Należności z tytułu ww. opłaty zarówno w części należnej budżetowi j.s.t., jak i w części należnej budżetowi państwa winny być ujęte w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 221 w korespondencji z kontem 720, natomiast wpływ dochodów na koncie 130 w korespondencji z kontem 221.
- Ponadto w sprawozdaniu w kol. 7 „Dochody wykonane potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” wykazano kwotę 12,40 zł, podczas gdy kolumnę tę wypełniają tylko jednostki samorządu terytorialnego, a nie jednostki budżetowe.
- Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust.1 pkt 6, § 6 ust. 1 pkt 3 i 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia,

- f) w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych Gminy na koniec 2023 r. w wierszu 1 „środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym” wykazano 0,00 zł, pomimo iż z salda Ma konta 224 „Rozrachunki budżetu” (analityka 224-10 „Rozrachunki budżetu – rozliczenie dotacji ŚUW za rok 2023) wynika 3.825,57 zł z tytułu dotacji, której zwrot do ŚUW nastąpił w styczniu 2024 r.
Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 20 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia,
- g) w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 r. wskazano przychody 8.401.618,00 zł: w poz. D13 573.591,39 zł jako nadwyżka z lat ubiegłych, w poz. D14 1.896.486,61 zł jako niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, w poz. D16 5.931.540,00 zł jako wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, pomimo iż z bilansu z wykonania budżetu Gminy sporządzonego na dzień 31.12.2022 r. wynika kwota 8.003.548,78 zł. Różnica wynosi 398.069,22 zł (zawyżenie).
Po ustaleniu na koniec 2022 r. faktycznego wykonania budżetu, kwoty nadwyżek z rozliczenia opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 25.978,10 zł i rozliczenia opłaty za odpady komunalne 329.774,51 zł oraz z tytułu niewykorzystanych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych pozostających na koniec 2022 r. na rachunkach bankowych co najmniej w kwocie 210.328,00 zł nie zostały w 2023 r. wprowadzone do budżetu.
Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 12 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia oraz art. 217 ust. 2 pkt 5 i 8 ustawy o finansach publicznych.
- 21.** W zakresie wykazania kwot skutków finansowych w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu (korekta nr 3) oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy za okres 2023 roku ustalono, że:
- a) w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawcze”:
- w podatku od środków transportowych zawyżono skutki o kwotę ogółem 584,16 zł dla autobusów z liczbą miejsc do siedzenia mniejszą niż 22, dla których przyjęto górną ustawową stawkę w wysokości 3.048,71 zł, zamiast 2.411,44 zł,
 - w podatku od nieruchomości zawyżono skutki o kwotę 88,87 zł z powodu przyjęcia do obliczeń nieprawidłowej powierzchni budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych, wynikającej z deklaracji podatkowej,
- b) w kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)” zawyżono o kwotę 432,80 zł skutki zwolnienia na podstawie uchwały Rady Miejskiej w wyniku przyjęcie nieprawidłowej powierzchni budynku zajętego na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych.
Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 1 pkt 8 i pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 Instrukcji

sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia.

22. W zakresie sporządzania sprawozdań z operacji finansowych Urzędu ustalono, że:

a) w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 r. w wierszu E.2.2. „kredyty i pożyczki” nie wykazano zobowiązania 5.141,40 zł z tytułu zakupu telefonu komórkowego na raty. Zobowiązania nie wykazano również w sprawozdaniu Rb-Z na koniec I kwartału 2024 roku.

Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1, § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁴, w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia oraz § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego¹⁵.

b) w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2023 r. (korekta nr 1) w pozycji N3.2 „depozyty na żądanie” wykazana 432.467,42 zł, tj. saldo Wn konta 133 „Rachunek budżetu”, zamiast 79.402,85 zł wynikającą z kont budżetu: 133 „Rachunek budżetu”, 224 „Rozrachunki budżetu” i 909 „Rozliczenia międzyokresowe” oraz konta Urzędu 130 „Rachunek bieżący jednostki”.

Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 i § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz § 13 ust. 1 pkt 4a, w związku z § 14 pkt 9 „Instrukcji sporządzania sprawozdań” stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.

23. W zakresie inwentaryzacji wg stanu na dzień 31.12.2023 r. ustalono, że:

a) zaniechano przeprowadzenia inwentaryzacji drogą weryfikacji:

- sald kont budżetu, które wg ewidencji księgowej posiadały następujące salda: konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” – saldo Ma w kwocie 307.200,59 zł; 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” – saldo Wn 684.861,21 zł i saldo Ma 158.314,93 zł; 224 „Rozrachunki budżetu” - saldo Wn 23.248,00 zł i saldo Ma 3.825,84 zł; 240 „Pozostałe rozrachunki” – saldo Ma 18.877,19 zł; 909 „Rozliczenia międzyokresowe” - saldo Ma 349.894,00 zł; 960 „Skumulowane wyniki budżet” - saldo Ma 4.659.697,20 zł; 961 „Wynik wykonania budżetu” - saldo Wn 7.089.763,76 zł; 962 „Wynik na pozostałych operacjach” – saldo Wn 3.851.076,36 zł,
- sald kont Urzędu, które wg ewidencji księgowej posiadały następujące salda: konto 030 „Długoterminowe aktywa trwałe” – saldo Wn w kwocie 1.500,00 zł, konto 020 „Wartości niematerialne i prawne” – saldo Wn w kwocie 80.330,45 zł, konto 245 „Wpływy do wyjaśnienia” - saldo Ma w kwocie 20.400,79 zł; 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” – saldo Ma 145.546,42 zł; 225-2 „Rozrachunki z budżetami – Podatek VAT należny” – saldo Ma 19,49 zł oraz konto 240 „Pozostałe rozrachunki” – saldo Wn 4.135,09 zł (240-

¹⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenie w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

¹⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 58, dalej rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego

31) oraz saldo Ma 131.992,40 zł (weryfikacji poddano część salda w kwocie 1.086,37 zł). Ustalono równocześnie, iż na dzień 1.01.2023 r. saldo Ma 4.135,09 zł wykazuje konto 240-42. W dniu 28.12.2023 r. 4.135,09 zł przekazano na dochody, w związku z wykreśleniem przedsiębiorstwa z KRS - operacja przekazania środków została ujęta w ewidencji na stronie Wn konta 240-31, co wskazuje, iż na dzień 31.12.2023 r. salda kont 240-31 i 240-42 są nierealne.

- b) inwentaryzację zobowiązań z tytułu kredytu (konto 134 „Kredyty bankowe” - saldo Ma 6.130.000,00 zł) i pożyczki (konto 260 „Zobowiązania finansowe” - saldo Ma 453.685,00 zł) przeprowadzono drogą otrzymania od Banku i NFOŚiGW potwierdzenia salda, zamiast drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników,
- c) inwentaryzacja salda konta Urzędu 290 „Odpisy aktualizujące należności” (Ma 443.327,70 zł) oraz 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (Wn 1.280.526,37 zł i Ma 59.512,64 zł) nie została właściwie przeprowadzona oraz należycie i szczegółowo udokumentowana, bowiem w zakresie inwentaryzacji salda:
- konta 290, które wykazuje saldo Ma 443.327,70 zł, dokonano weryfikacji salda dla 17 dłużników dotyczących czynszu mieszkaniowego oraz 1 dłużnika dotyczącego czynszu lokalu użytkowego w wysokości 125.979,19 zł i 109.995,08 zł odsetki za opóźnienie,
 - konta 221, które wykazuje saldo Wn 1.280.526,37 zł i saldo Ma 59.512,64 zł kontrolującemu przedłożono następujące wydruki:
 - „Należności wątpliwe osoby fizyczne - opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na 31.12.2023 r.” 56.795,01 zł i 59.235,32 zł (odsetki) oraz „Należności niewątpliwe osoby fizyczne - opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi 46.790,06 zł i 6.421,15 zł (odsetki). Brak danych dotyczących nadpłat w kwocie 13.882,03 zł,
 - „Należności wątpliwe osoby fizyczne - łączne zobowiązanie pieniężne na 31.12.2023 r.” 8.847,98 zł oraz należności wątpliwe podatek od środków transportu osoby fizyczne 2023 r. 3.180,19 zł i należności wątpliwe podatek od nieruchomości osoby prawne 2023 r. 5.079,00 zł,
 - Protokół weryfikacji salda konta 221-02 - wpis hipoteki przymusowej 44.087,74 zł,
 - „Raport zaległości i nadpłat na dzień 31.12.2023 r.” należności 12.518,14 zł, nadpłaty 10,27 zł - kwoty dotyczą czynszu dzierżawnego oraz za lokale użytkowe,
 - „Raport zaległości i nadpłat na dzień 31.12.2023 r.” oraz „Kwoty do wyjaśnienia na dzień 31.12.2023 r.” należności 259.686,93 zł, nadpłat 547,62 zł - kwoty dotyczą czynszu za lokale mieszkalne.

Wg ww. wydruków saldo Wn (należności i odsetki) wynosi 1.037.501,44 zł, saldo Ma 557,89 zł. W wyniku porównania danych z ewidencji księgowej, ustalono iż tylko kwoty nadpłat w opłatach za czynsze ujęte na wydrukach są zgodne z ewidencją księgową.

Tak przeprowadzona i udokumentowana inwentaryzacja nie daje możliwości sprawdzenia rzetelności jej przeprowadzenia oraz możliwości odniesienia wydruków z ewidencją księgową, dowodami źródłowymi. Przedstawiona dokumentacja nie odnosi się do wszystkich należności we wszystkich podatkach, do należności z tytułu sprzedaży (wg ewidencji i sprawozdania Rb-275 Urzędu za 2023 r. w kol. 8 wg podziałki 70005/\$0770 wykazano kwotę 4.000,00 zł, wg 70005/\$0870 kwotę 4.065,04 zł);

należności wg podziałki 70007/§0830 (kwota 13.594,20 zł), należności wg podziałki 90005/§0950 (kwota 55.601,87 zł).

- d) jako udokumentowanie przeprowadzenia inwentaryzacji drogą weryfikacji gruntów i budowli trudnodostępnych (saldo konta 011 – gr. 0, gr. 2) sporządzono wydruki z dn. 29.02.2024 r. analitycznego zestawienia obrotów i sald kont zespołu „0” za 2023 r. oraz z ewidencji środków trwałych pn. „Podsumowanie bieżących środków trwałych z podziałem za zakłady”, w którym wskazano podział na grupy środków trwałych, wartość początkową, wartość po aktualizacji, stan umorzeń i wartość netto. Załączono również wydruki z ewidencji środków trwałych w zakresie zmian zmniejszających wartość środków trwałych, jakie miały miejsce w 2023 r.: Ewidencja środków przekazanych, Ewidencja środków sprzedanych, Ewidencja środków zlikwidowanych, w których wskazano grupę, numer inwentarzowy, nazwę, datę przyjęcia, wartość początkową, wartość po aktualizacji, wartość netto, umorzenie, datę przekazania/sprzedaży/likwidacji, numer dowodu przekazania/sprzedaży/likwidacji (dowód PR, SP i LT), wartość operacji. Nie załączono wydruków dotyczących zdarzeń zwiększających wartość środków trwałych z tytułu zakupu czy bezpłatnego otrzymania, np. pod datą 24.11.2023 r. na koncie 011 „Środki trwałe” ujęto kwotę 1.490.857,78 zł, która dotyczy ogółem wartości 55 działek przyjętych w 2023 r. z mocy prawa na podstawie wydanych w 2023 r. decyzji Wojewody Świętokrzyskiego. Inwentaryzacją objęto tylko operacje zmniejszenia, tj. sprzedaży działek (przy czym część działek została sprzedana w 2022 r. a ujęta w ewidencji w 2023 r.).

Inwentaryzacja salda konta 011 – grupa 0 i 2 nie spełnia wymogów prawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji drogą weryfikacji, bowiem nie dokonano porównania danych rachunkowych z odpowiednimi dokumentami - nie wskazano dokumentów, na podstawie których każda nieruchomość, środek trudnodostępny została przyjęta na stan mienia gminnego i środków trwałych wraz z datą jego przyjęcia (np. decyzje Wojewody, odpisy aktów notarialnych, umowy, wyciągi z ksiąg wieczystych, dokumentów OT, faktury zakupu), czy dany środek istnieje, czy jednostka dysponuje dokumentami stwierdzającymi prawo własności do danego środka. Inwentaryzacja metodą porównania ma doprowadzić do ustalenia stanu zgodnego z rzeczywistością. Dokumenty muszą gwarantować, że dane w nich zawarte są prawdziwe. Cechy takie noszą wyłącznie dokumenty źródłowe. Wszystkie inne dokumenty wtórne zawierają już informacje przetworzone i mogą zawierać treści zniekształcone lub nieaktualne.

Przeprowadzona inwentaryzacja nie wskazuje, by grunty stanowiące mienie Gminy zostały zinwentaryzowane metodą weryfikacji i porównania danych ksiąg rachunkowych w Referacie Finansowym z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości w Referacie Budownictwa, Inwestycji i Drogownictwa (ustalenia dokonane w zakresie prawidłowości prowadzenia konta 011 wskazały, iż część działek otrzymanych w ramach komunalizacji w latach 2015-2021 nie zostało wprowadzonych do ewidencji środków trwałych w danym okresie, a ujęcie ich miało miejsce dopiero w 2023 r. w momencie sprzedaży tych działek, co wskazuje, iż weryfikacja w latach poprzednich przeprowadzana na zasadzie porównania ewidencji księgowej konta 011 z ewidencją środków trwałych prowadzoną w Referacie Finansowym nie ujawniła rozbieżności w gruntach objętych gminnym zasobem nieruchomości i nie doprowadziła do odzwierciedlenia stanu gruntów w księgach rachunkowych). Dokonano tylko porównania ewidencji księgowej konta 011

w module finansowo-księgowym z ewidencją środków trwałych, które to obie ewidencje prowadzone są w Referacie Finansowym.

Weryfikacja sald powinna być udokumentowana w sposób niebudzący żadnych wątpliwości co do jej przeprowadzenia. Weryfikacja powinna polegać na stwierdzeniu czy dany składnik istnieje – czy jednostka sprawuje nad nim kontrolę. Jej celem jest stwierdzenie czy rzeczywiście posiadane przez jednostkę dokumenty potwierdzają istnienie określonego salda oraz czy jest ono realne i poprawnie wycenione.

Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 i art. 27 ust. 1, w związku z art. 4 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości oraz § 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 24.** W zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej (kont ksiąg pomocniczych) do kont księgi głównej budżetu i Urzędu ustalono następujące nieprawidłowości:
- a) do konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” nie zaprowadzono ewidencji szczegółowej w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów: subwencji, odsetki od kredytu i pożyczki,
 - b) do konta 800 „Fundusz jednostki” zaprowadzono ewidencję szczegółową w sposób, który nie zapewnia możliwości ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki, bowiem ewidencji szczegółowa została utworzona wg pozycji wynikających z Klasyfikacji Środków Trwałych, co uniemożliwia sprawdzenie prawidłowości sporządzenia zestawienia zmian w funduszu jednostki wg analityki konta 800.
- Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 25.** W zakresie prawidłowości prowadzenia ewidencji podatków i opłat stwierdzono, że:
- wystąpiły przypadki, że przypisu podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych dokonano na szczegółowych kontach podatników pod inną datą niż data doręczenia podatnikowi decyzji w sprawie wymiaru podatku,
 - na szczegółowych kontach właścicieli nieruchomości przypisu/odpisu lub umorzenia zaległości dotyczących opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynikających z wydanych w 2023 roku decyzji dokonywano pod datą wydania decyzji zamiast pod datą jej skutecznego doręczenia.
- Nieprawidłowości naruszają § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego¹⁶, w związku z art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹⁷.
- 26.** Na koncie 401 „Zużycie materiałów i energii” i 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” dokonano zapisu na podstawie faktury Pro Forma z dnia 13.10.2023 r. na kwotę 588,00 zł, tj. dokumentu, który nie spełnia wymogów do zakwalifikowania jako dowód księgowy. Nieprawidłowość narusza art. 21 ust. 1 i art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 27.** W zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej stwierdzono, że:
- wydatek z tytułu składki członkowskiej za przynależność Gminy do Związku Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego 2.500,00 zł zaklasyfikowano do § 430 „Zakup usług

Dz. U. Nr 208, poz. 1375, dalej rozporządzenie w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego

¹⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

- pozostałych”, zamiast § 290 „Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie zadań bieżących”,
- wydatek z tytułu składki członkowskiej za przynależność Gminy do Lokalnej Grupy Działania „Ponidzie” 5.000,00 zł zaklasyfikowano do § 430 „Zakup usług pozostałych”, zamiast § 443 „Różne opłaty i składki”,
 - wydatek z tytułu ustalenia wysokości opłaty zmiennej za usługi wodne (odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych) 1.954,00 zł zaklasyfikowano do § 430 „Zakup usług pozostałych”, zamiast § 443 „Różne opłaty i składki”,
 - wydatek z tytułu ubezpieczenia koparki i ciągnika 4.478,00 zł zaklasyfikowano do § 430 „Zakup usług pozostałych”, zamiast § 443 „Różne opłaty i składki”,
 - wydatki na rzecz sądu w formie zaliczki na sporządzenia opinii biegłych sądowych oraz z tytułu opłaty od pozwu 13.885,88 zł zaklasyfikowano do § 430 „Zakup usług pozostałych”, zamiast § 461 „Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego”,
 - wydatek 3.003,70 zł na zakup nowej licencji zaklasyfikowano do § 430 „Zakup usług pozostałych”, zamiast § 421 „Zakup materiałów i wyposażenia”,
 - wydatek na rzecz komornika sądowego 172,00 zł zaklasyfikowano do § 430 „Zakup usług pozostałych” oraz 60,00 zł zaklasyfikowano do § 443 „Różne opłaty i składki” zamiast § 461 „Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego”,
 - dochody z tytułu koszty upomnienia 15.165,16 zł klasyfikowano do § 069 „Wpływy z różnych opłat” zamiast do § 064 „Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnienia”.

Nieprawidłowości naruszają zasady klasyfikacji paragrafów dochodów i wydatków określone w załączniku Nr 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów¹⁸.

III. W zakresie wykonania budżetu Gminy:

Dane wykazane w kol. 10.6 „Spłaty, o których mowa w poz. 5.1 wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych” załącznika nr 1 do uchwały Nr LXXXV/424/2023 Rady Miejskiej z dn. 30 maja 2023 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2023-2034 oraz w kolejnych zmianach WPF aż do ostatniej zmiany wprowadzonej uchwałą Nr XC/460/2023 Rady Miejskiej z dn. 12 września 2023 r. w pozycji 2026 rok są o 160.000,00 zł mniejsze w stosunku do kwoty wykazanej w pierwotnym WPF oraz w pozycji 2034 rok o 160.000,00 zł większe w stosunku do kwoty wykazanej w pierwotnym WPF.

Nieprawidłowość art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych w związku z § 7 ust. 2 i ust. 6 umowy kredytowej z dn. 18.07.2022 r.

IV. W zakresie dochodów budżetowych:

1. Nie dokonano czynności sprawdzających deklaracji na podatek od nieruchomości od osób prawnych (jednostek organizacyjnych Gminy oraz jednostek OSP) celem ustalenia stanu

¹⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm., dalej do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów

faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami:

- a) Stowarzyszenia będące jednostkami ochrony przeciwpożarowej w deklaracjach na lata 2019-2024 wykazały grunty i budynki stanowiące własność Gminy, które nie były w ich posiadaniu. Wykazane w deklaracjach nieruchomości podatnicy użytkowali bezumownie lub na podstawie umów nieprzenoszących obowiązku podatkowego. Budynki były dostępne dla każdego mieszkańca oraz różnych grup formalnych i nieformalnych dlatego też nie były wyłącznie zajęte przez jednostki ochrony przeciwpożarowej.
- Na podstawie przedstawionego stanu faktycznego wynika, że Stowarzyszenia wyłącznie administrowały lub współadministrowały z innymi podmiotami, częściami budynków, co potwierdza że nie są one podatnikami w rozumieniu przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹⁹. W latach 2019-2024 uznanie ww. podmiotów za podatników podatku od nieruchomości oraz udzielenie zwolnienia w podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Rady Miejskiej Nr XXXII/150/2016 z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości na terenie gminy Działoszyce skutkowało zawyżeniem w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów Gminy oraz sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych skutków udzielonych ulg i zwolnień co najmniej o 127.279,48 zł. W czasie trwania kontroli wszystkie jednostki OSP złożyły korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2023-2024.
- b) Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Jednostek w deklaracji na 2023 rok w załączniku ZDN-2 „Dane o przedmiotach zwolnionych z opodatkowania” na podstawie ww. uchwały Rady Miejskiej nienależnie wykazał:
- lokale mieszkalne o powierzchni użytkowej 474,50 m² stanowiące zasób mieszkaniowy Gminy (niestanowiące odrębnych nieruchomości, przekazane w najem osobom trzecim),
 - grunty o powierzchni 2.017 m², które równocześnie zostały wykazane: w deklaracji Gminy o powierzchni 2002 m² oraz w informacji podatkowej podatnika o nr konta 054/0002, będącego posiadaczem nieruchomości o powierzchni 15 m² na podstawie umowy dzierżawy z dnia 31.12.2021 r.
- Powyższe lokale i grunty stanowią własność Gminy. ZEAJ nie jest posiadaczem zależnym, w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. ZEAJ administruje lokalami, jest zatem dzierżycielem i występuje jako zastępca posiadacza w sferze władania lokalami. Nie można administratora uznać za podatnika podatku od nieruchomości, którym pozostaje właściciel, czyli Gmina.
- Podatnik przedmiotowe grunty i budynki mieszkalne wykazywał również w deklaracjach za lata wcześniejsze. Uznanie ZEAJ za podatnika podatku od nieruchomości w latach 2019-2024 oraz udzielenie zwolnienia na podstawie ww. uchwały Rady Miejskiej skutkowało zawyżeniem w sprawozdaniach Rb-27S oraz sprawozdaniach Rb-PDP skutków udzielonych ulg i zwolnień co najmniej o 5.065,91 zł. W czasie trwania kontroli ZEAJ złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2023-2024.
- c) Gminny Ośrodek Zdrowia deklaracji na 2023 roku w załączniku ZDN-2 „Dane o przedmiotach zwolnionych z opodatkowania” na podstawie ww. uchwały Rady Miejskiej nienależnie wykazał 2775 m² gruntów pozostałych, które nie były w faktycznym posiadaniu podatnika oraz nie stanowiły przedmiotu posiadania na

¹⁹ Dz.U. z 2023 r., poz. 70 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

podstawie umowy najmu z dn. 5.12.2019 r. Przedmiotowe grunty zostały jednocześnie wykazane w deklaracji złożonej przez Gminę. GOZ również w deklaracjach za lata wcześniejsze wykazywał te grunty. Uznanie GOZ za podatnika podatku od nieruchomości w latach 2019-2024 w zakresie gruntów pozostałych będących własnością Gminy oraz udzielenie zwolnienia z ww. uchwały Rady Miejskiej skutkowało zawyżeniem w sprawozdaniach Rb-27S oraz sprawozdaniach Rb-PDP co najmniej o kwotę 4.606,50 zł. W czasie trwania kontroli GOZ złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2023-2024.

Powyższe nieprawidłowości naruszają art. 3 ust. 1 pkt 4, w związku art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

2. W deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości na 2023 r. w załączniku ZDN-2 „Dane o przedmiotach opodatkowania zwolnionych z opodatkowania” w części B.2 „budynki lub ich części” nieprawidłowo wykazano:

- a) pozostałe budynki o powierzchni użytkowej 3.248 m² zwolnione na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zamiast 2.058 m²,
- b) pozostałe budynki stanowiące własność Gminy o powierzchni użytkowej 3.414 m² zwolnione na podstawie ww. uchwały Rady Miejskiej wykazano na podstawie powierzchni zabudowy, zamiast powierzchni użytkowej. Przedmiotowe budynki podlegają zwolnieniu ustawowemu na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Budynki te nienależnie zostały wykazane również w deklaracjach złożonych przez jednostki OSP oraz GOZ.

Ponadto w deklaracji Gminy:

- nie wykazano części budynku o powierzchni użytkowej 234,82 m² zwolnionego na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- budynek o powierzchni użytkowej 242 m² stanowiący własność Gminy wykazano jako budynek pozostały zwolniony na podstawie uchwały Rady, zamiast zwolniony na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- nie wykazano powierzchni niewyodrębnionych lokali mieszkalnych o powierzchni użytkowej 474,50 m² stanowiących własność Gminy, które zostały nienależnie wykazane w deklaracji ZEAJ.

Zaniżenie podatku wynosi 249,00 zł. W trakcie kontroli złożono korektę deklaracji na podatek od nieruchomości na 2023 rok.

3. W zakresie powszechności i prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości, podatkiem rolnym i leśnym od osób fizycznych ustalono, iż nie dokonano czynności sprawdzających składanych informacji podatkowych celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, bowiem:

- a) Podatnik o nr konta 007/0160, prowadzący działalność gospodarczą w zakresie stacji demontażu pojazdów w informacji w sprawie podatku od nieruchomości wykazał do opodatkowania min. grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 500 m², grunty pozostałe o powierzchni 9900 m², budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni użytkowej 80 m², budynki pozostałe o powierzchni użytkowej 420 m². Nie wykazał do opodatkowania wartości budowli.

Z ewidencji gruntów i budynków wynika, iż podatnik jest właścicielem m.in. 2 działek na których prowadzona jest działalność gospodarcza o powierzchni 10.400 m², oznaczonych w ewidencji symbolem Bi „Inne tereny zabudowane”, zabudowanych czterema 1-kondygnacyjnymi budynkami, dla których określono funkcję wg KŚT „Pozostałe budynki niemieszkalne” o powierzchni zabudowy 1.946 m². Nie wyjaśniono znaczącej różnicy pomiędzy powierzchnią zabudowy budynków a powierzchnią użytkową budynków wykazaną w informacji podatkowej. Powyższe wskazuje, że podatnik mógł zaniżyć powierzchnię użytkową budynków. Ponadto nie udokumentowano zasadności zastosowania stawki przewidzianej dla gruntów i budynków pozostałych.

Na podstawie powszechnie dostępnej dokumentacji w postaci danych z geoportalu województwa świętokrzyskiego, danych fotograficznych, satelitarnych (system informacji przestrzennej) można również ustalić, iż grunt będący własnością podatnika jest ogrodzony a na jego części znajduje się utwardzony plac. Powyższe urządzenia budowlane stanowią budowlę w rozumieniu przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W czasie kontroli podatnik złożył korektę informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych wyłącznie na 2023 i 2024 rok. W złożonej korekcie informacji podatkowej wskazał do opodatkowania: grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 4.000 m², grunty pozostałe o powierzchni 6.400 m², budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni użytkowej 190 m², budynki pozostałe o powierzchni użytkowej 610 m², budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o wartości 60.000 zł. Nie udokumentowano podstawy do zastosowania stawki dla gruntów pozostałych i budynków pozostałych. Zaniżenie podatku wynosi 11.736,00 zł.

- b)** Podatnik o nr konta 020/0033 prowadzący działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży materiałów budowlanych w informacji w sprawie podatku od nieruchomości wykazał do opodatkowania min. grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 2122 m², grunty pozostałe o powierzchni 6.211 m², budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni użytkowej 100 m², budynki pozostałe o powierzchni użytkowej 77 m². Nie wykazał do opodatkowania wartości budowli.

Z ewidencji gruntów i budynków wynika, iż podatnik jest właścicielem m.in. działki na której prowadzona jest działalność gospodarcza oznaczonej w ewidencji: symbolem Bi „Inne tereny zabudowane” o powierzchni 3.083 m² oraz N „Nieużytki” o powierzchni 1528 m², zabudowanej 1-kondygnacyjnym budynkiem, dla którego określono funkcję wg KŚT „Budynki handlowo-usługowe” o powierzchni zabudowy 751 m². Nie wyjaśniono znaczącej różnicy pomiędzy powierzchnią zabudowy budynku a powierzchnią użytkową budynków wykazaną w informacji podatkowej. Powyższe wskazuje, że podatnik mógł zaniżyć powierzchnię użytkową budynków. Ponadto nie udokumentowano zasadności zastosowania stawki przewidzianej dla gruntów i budynków pozostałych.

Na podstawie powszechnie dostępnej dokumentacji w postaci danych z geoportalu województwa świętokrzyskiego, danych fotograficznych, satelitarnych (system informacji przestrzennej) można również ustalić, iż grunt będący własnością podatnika jest ogrodzony a na jego części znajduje się utwardzony plac.

W czasie kontroli podatnik złożył korektę informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych wyłącznie na 2023 i 2024 rok. W złożonej korekcie informacji podatkowej wskazał do opodatkowania: grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 4.611 m², grunty pozostałe o powierzchni 5.200 m², budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni użytkowej 100 m², budynki pozostałe o powierzchni użytkowej 77 m², budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o wartości 120.000 zł. Nie udokumentowano podstawy do zastosowania stawki dla gruntów pozostałych i budynków pozostałych. Zaniżenie podatku wynosi 8.802,00 zł.

- c) Podatnik o nr konta 011/0063 prowadzący działalność gospodarczą w zakresie uboju zwierząt w informacji w sprawie podatku od nieruchomości wykazał do opodatkowania min. grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 1331 m², grunty pozostałe o powierzchni 1591 m², budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni użytkowej 606 m². Nie wykazał do opodatkowania wartości budowli.

Z ewidencji gruntów i budynków wynika, iż podatnik jest właścicielem m.in. 2 działek na których prowadzona jest działalność gospodarcza o powierzchni 2922 m² oznaczonych w ewidencji symbolem Bi „Inne tereny zabudowane”, zabudowanych trzema 1-kondygnacyjnymi budynkami, dla których określono funkcję wg KŚT „Budynki przemysłowe”, „Pozostałe budynki niemieszkalne” o powierzchni zabudowy 672 m². Nie wyjaśniono znaczącej różnicy pomiędzy powierzchnią zabudowy budynków a powierzchnią użytkową budynków wykazaną w informacji podatkowej. Powyższe wskazuje, że podatnik mógł zaniżyć powierzchnię użytkową budynków. Ponadto nie udokumentowano zasadności zastosowania stawki przewidzianej dla gruntów pozostałych.

Na podstawie powszechnie dostępnej dokumentacji w postaci danych z Geoportalu województwa świętokrzyskiego, danych fotograficznych, satelitarnych (system informacji przestrzennej) można również ustalić, iż na części gruntu będącego własnością podatnika znajduje się utwardzony plac.

W czasie kontroli podatnik złożył korektę informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych wyłącznie na 2023 i 2024 rok. W złożonej korekcie informacji podatkowej wskazał do opodatkowania: grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 2922 m², budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni użytkowej 666 m², budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o wartości 40.000 zł. Zaniżenie podatku wynosi 5.316,00 zł.

- d) podatnik o nr konta 007/0163 prowadzący działalność gospodarczą hotelarsko-gastronomiczną nie wykazał do opodatkowania wartości budowli.

Na podstawie powszechnie dostępnej dokumentacji w postaci danych z Geoportalu województwa świętokrzyskiego, danych fotograficznych, satelitarnych (system informacji przestrzennej) można również ustalić, iż nieruchomość będąca własnością podatnika jest ogrodzona oraz znajduje się na niej utwardzony plac.

W czasie trwania kontroli podatnik złożył korektę informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych na 2023 rok. W złożonej korekcie informacji podatkowej wykazał do opodatkowania wartość budowli w wysokości 102.226,16 zł. Zaniżenie podatku wynosi 2.044,00 zł.

łącznie kwota zaniżonego podatku od nieruchomości za lata 2023-2024 u ww. podatników wynosi 29.556,00 zł.

Nieprawidłowości naruszają art. 272 pkt 2 i pkt 3, art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa oraz art. 1a ust. 1 pkt 2 i 3, art. 2 ust. 1, art. 3 ust. 1 pkt 1, art. 4 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 3 pkt 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²⁰, art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.

4. Wykazane w ewidencji podatkowej zaległości w podatku rolnym, leśnym, od nieruchomości oraz od środków transportowych 6 podatników dotyczyły lat 2012-2019, natomiast z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 6 właścicieli nieruchomości dotyczyły lat 2013-2019. W czasie kontroli ustalono, że zaległości wykazane w ewidencji podatkowej uległy przedawnieniu. W czasie kontroli dokonano odpisania przedawnionych zobowiązań z tytułu: podatku od środków transportowych 12.603,73 zł, podatku od nieruchomości 1.806,00 zł, podatku leśnego 6,00 zł, podatku rolnego 5.937,00 zł, odsetek od zaległości podatkowych 17.100,00 zł, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi 4.146,86 zł oraz w odsetek 3.927,27 zł. Powyższe skutkowało tym, że księgi rachunkowe kontrolowanej jednostki nie odzwierciedlały stanu realnego w zakresie zaległości, co narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

V. W zakresie wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych:

1. Nieterminowo, tj. w dniu 13 maja 2024 r. wypłacono dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2023 r., co narusza art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej²¹.
2. Burmistrz Miasta i Gminy Działoszyce od maja 2023 r. do nadal, pomijając obowiązek wynikający z dyspozycji art. 6d ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach²² do udzielenia zamówienia publicznego na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, zorganizował system odbioru odpadów bez udziału wyspecjalizowanego podmiotu trzeciego poprzez wydzielony w Urzędzie Referat przy użyciu gminnej infrastruktury zakupionej w ramach rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Przebudowa i rozbudowa gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Działoszycach wraz z infrastrukturą techniczną i wyposażeniem”.
3. Od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa przez Gminę w postępowaniu sądowym dokonywano wydatku tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa pomimo zwolnienia podmiotowego jednostki samorządu terytorialnego z tego tytułu zgodnie z obowiązującą normą art. 7 pkt 3 w zw. z art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej²³.
4. W okresie 01.01-02.03.2023 r., tj. przed podjęciem przez Radę Miejską uchwały nr LXXXII/415/2023 z dnia 3 marca 2023 r. wydatkowano 3.800,00 zł na zadania związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

²⁰ Dz. U. z 2024 r., poz. 725 ze zm., dalej ustawa Prawo budowlane

²¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1690, dalej ustawa o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej

²² Dz. U. z 2024 r. poz. 399, dalej ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

²³ Dz. U. z 2023 r. poz. 2111, dalej ustawa o opłacie skarbowej

Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, co narusza art. 4¹ ust. 2 w zw. z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi²⁴ oraz art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

5. Realizując w 2023 r. zadania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, dopuszczono do przekroczenia wydatków określonych w preliminarzu wydatków finansowych:
 - 985,88 zł ponad limit zadania Nr 2 pkt 2,
 - 200,00 zł ponad limit zadania Nr 3 pkt 1,
 - 170,00 zł ponad limit zadania Nr 5 pkt 2.Nieprawidłowość narusza art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
6. W 2023 r. nieterminowo wypłacano ekwiwalent pieniężny dla strażaków ochotników za uczestnictwo w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, z naruszeniem § 3 Zarządzenia Nr 51/2016 Burmistrza z dnia 05 października 2016 r.
7. W latach 2022-2023 nie zamieszczano planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych na stronie internetowej Zamawiającego bądź w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu, co narusza art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych²⁵.
8. Nieterminowo sporządzono sprawozdania o udzielonych zamówieniach za lata 2022-2023, co narusza art. 82 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. Opóźnienie wynosi: za 2022 r. - 55 dni, za rok 2023 - 89 dni.

W sprawozdaniu za 2022 r. nie zawarto informacji dotyczącej zamówienia publicznego o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, tj. udzielonego kredytu długoterminowego. Ponadto sprawozdania nie zawierają informacji o łącznej wartości udzielonych zamówień klasycznych, których wartość jest mniejsza niż 130.000,00 zł. Nieprawidłowość narusza § 1 ust. 1 pkt 4 lit. a)-k) oraz § 1 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania²⁶.
9. Kontrola przeprowadzonego w 2022 r. w trybie przetargu nieograniczonego postępowania na udzielenie Gminie kredytu długoterminowego do wysokości 6.686.636,83 zł wykazała, że:
 - a) nie sporządzono przed wszczęciem postępowania analizy potrzeb i wymagań, co narusza art. 83 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - b) członek komisji przetargowej nie złożył oświadczeń wymaganych art. 56 ust. 5-6 ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - c) z opóźnieniem 755 dni przekazano Prezesowi UZP informację o złożonych ofertach, co narusza art. 81 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - d) z opóźnieniem wynoszącym 715 dni przekazano do publikacji UPUE ogłoszenie o udzieleniu zamówienia, co narusza art. 265 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

²⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, dalej ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

²⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

²⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 2463, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania

10. Kontrola przeprowadzonego w 2022 r. w trybie podstawowym postępowania na przebudowę i rozbudowę Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wykazała, że:
- a) Zastępca Burmistrza jako osoba wykonująca czynności związane z przeprowadzeniem postępowania nie złożył oświadczeń wymaganych art. 56 ust. 5-6 ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - b) wysokość wymaganego w postępowaniu wadium ustalono na podstawie kwoty brutto jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia zamiast na podstawie wartości zamówienia będącego kwotą netto oraz wartość zamówienia ustalono jako kwotę brutto zamiast netto, co narusza art. 281 ust. 4 oraz art. 28 ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - c) z opóźnieniem 780 dni przekazano Prezesowi UZP informację o złożonych ofertach, co narusza normę art. 81 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - d) z opóźnieniem 656 dni zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wyniku postępowania, co narusza art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - e) z opóźnieniem 128 dni zamieszczono w BZP ogłoszenie o wykonaniu umowy, co narusza art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.
11. Stwierdzono przypadki przekroczenia limitu wydatków ustalonych w planie finansowym Urzędu na 2023 rok o 21.909,12 zł w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej: 600/60017/§4210, 900/90003/§4300, 921/92109/§6060 i 600/60016/§4430. Nieprawidłowość narusza art. 52 ust. 1 pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Ponadto Główna Księgowa oraz Zastępca Skarbnika nie dokonały należytej wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczej lub finansowej z planem finansowym, co narusza art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) i ust. 3 pkt 3 ww. ustawy.
12. W przypadku zapłaty odsetek za II kwartał 2023 r. od kredytu i pożyczki ustalono, iż operacje ujmowano w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 130-3 „Rachunek bieżący jednostki – wydatki” bez podziałki klasyfikacji budżetowej, tj.:
- zapłata w dniu 29.06.2023 r. odsetek od kredytu 65.740,54 zł została ujęta na stronie Wn konta 245 „Wpływy do wyjaśnienia” i stronie Ma konta 130-3 bez podziałki klasyfikacji budżetowej. Następnie pod datą 31.08.2023 r. dokumentem PK nr 1436/198/08/2023 dokonano zapisu ujemnego: Wn 130-3 i Ma 245 bez klasyfikacji oraz ujęto ww. kwotę na stronie Wn konta 130-3 i Ma konta 402 „Usługi obce” wg podziałki 757/75702/§8110,
 - zapłata w dniu 30.06.2023 r. odsetek od pożyczki 8.297,57 zł została ujęta na stronie Wn konta 245 i stronie Ma konta 130-3 bez podziałki klasyfikacji budżetowej. Następnie pod datą 31.08.2023 r. dokumentem PK nr 1437/199/08/2023 dokonano zapisu ujemnego: Wn 130-3 i Ma 245 bez klasyfikacji oraz ujęto ww. kwotę na stronie Wn konta 130-3 i Ma konta 402 wg podziałki 757/75702/8110.
- Powyższy sposób ujmowania operacji w ewidencji księgowej Urzędu wskazuje, iż na dzień zapłaty odsetek od kredytu i pożyczki jednostka nie posiadała zabezpieczonych wystarczających środków w planie finansowym Urzędu w danej podziałce i ponadplanową kwotę ujmowano na koncie 130-3 „Rachunek bieżący jednostki – wydatki” bez podziałki klasyfikacji, obchodząc tym samym brak wystarczającej kwoty planu na dzień zapłaty. Stosowane księgowania nie wykazują rzeczywistego wykonania planu wydatków. Uwzględniając dokonane:

- na dzień 29.06.2023 r. wydatki 143.341,01 zł, przy planie 200.000,00 zł, w podziałce 757/75702/§8110 w dniu 29.06.2023 r. dokonano wydatku z tytułu odsetek od kredytu 122.399,53 zł z przekroczeniem planu o 65.740,54 zł,
 - na dzień 30.06.2023 r. wydatki 265.740,54 zł, przy planie 200.000,00 zł, w podziałce 757/75702/§8110 w dniu 30.06.2023 r. dokonano wydatku z tytułu odsetek od pożyczki 8.297,57 zł z przekroczeniem planu narastająco o 74.038,11 zł.
- Uchwałą Nr LXXXIX/447/2023 Rady Miejskiej z dnia 31 sierpnia 2023 r. dokonano zwiększenia planu finansowego w podziałce 757/75702/§8110 o 324.000,00 zł.
- Nieprawidłowość narusza art. art. 52 ust. 1 pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
- 13.** Na części faktur oraz liście wypłaty diet dla mężów zaufania brak jest podpisu Skarbnika (Główniej Księgowej) na dowód dokonania wstępnej kontroli, co narusza art. 54 ust. 1 pkt 3 oraz art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

VI. W zakresie dotacji:

- 1.** W 2023 r. udzielono dotacji celowej dla Miejsko-Gminnego Stowarzyszenia Sportowego w Działoszycach, dalej MGTS, w kwocie 35.000 zł na podstawie uchwały Nr XXXII/151/2016 Rady Miejskiej dnia 16 grudnia 2016 r. określającej warunki i tryb finansowania zadania własnego Gminy Działoszyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu. W ogłoszeniu o konkursie nie wskazano rodzaju zadania (dyscypliny sportowej), co narusza § 4 ust. 3 pkt 1) ww. uchwały. Jedyne wnioski jakie wpłynęły na konkurs ofert zawierały do realizacji 2 zadania, tj. w zakresie piłki nożnej oraz tenisa stołowego. We wniosku zawarto kalkulację kosztów ogółem na oba zadania, tj. 35.000 zł z wnioskowanej dotacji. Burmistrz po konsultacjach z Prezesem MGTS podjął decyzję o zmianie zakresu planowanego zadania poprzez rezygnację z realizacji zadania w zakresie tenisa stołowego, utrzymując jednocześnie całą kwotę dotację 35.000 zł wyłącznie na realizację zadania w zakresie piłki nożnej. Nieprawidłowość narusza § 5 ust. 2 ww. Uchwały, który nie uprawnia Burmistrza do takich rozstrzygnięć. Umowa dotacji z dnia 25.05.2023 r. dotyczy realizacji zadania w zakresie piłki nożnej. Ponadto stwierdzono, że do złożonego w dn. 16.05.2023 r. wniosku o przyznanie dotacji nie załączono wymaganych dokumentów potwierdzających realizację projektów sportowych w 2022 r. oraz pomimo wskazania we wniosku, iż kadre projektu będzie stanowiło dwóch trenerów piłki nożnej posiadających licencje, jeden instruktor tenisa stołowego w trakcie uzyskiwania licencji oraz instruktor, do wniosku załączono kserokopie licencji 1 trenera. Powyższe narusza pkt V ppkt 2 ogłoszenia konkursu projektów stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Nr Or.0050.45.2023 Burmistrza z dnia 25 kwietnia 2023 r. Pomimo ww. uchybień, wniosek nie został odrzucony, stosownie do § 5 ust. 4 i 5 uchwały Nr XXXII/151/2016 Rady Miejskiej z dnia 16 grudnia 2016 r. określającej warunki i tryb finansowania zadania własnego Gminy Działoszyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu, w związku z pkt V ppk 6 ww. ogłoszenia.
- 2.** W zakresie udzielonej w 2023 r. pomocy finansowej dla Powiatu Pińczowskiego w formie dotacji celowej w kwocie 200.000,00 zł na remont drogi powiatowej nr 1677T Wola Knyszyńska - Stępcice odc. Wola Knyszyńska - Podrózie stwierdzono, że udzielenie pomocy finansowej nie zostało poprzedzone wyrażeniem przez organ stanowiący zgody

na udzielenie pomocy w formie odrębnej uchwały Rady Miejskiej, co narusza art. 216 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

3. Rada Miejska uchwałą Nr XXIX/139/2012 z dnia 30 października 2012 roku ustaliła zasady udzielania i rozliczania dotacji podmiotowej dla instytucji kultury z budżetu Miasta i Gminy Działoszyce, pomimo iż nie posiada kompetencji w tym zakresie.
4. Zryczałtowane diety dla członków komisji obwodowych powołanych w skład inspekcji w wyborach do Sejmu RP i Senatu RP zarządzonych na dzień 15 października 2023 r., wypłacono na podstawie list, bez potwierdzenia przez przewodniczącego albo, z jego upoważnienia, przez zastępcę przewodniczącego właściwej komisji udziału w czynnościach związanych z przeprowadzeniem głosowania i ustaleniem wyników głosowania, co narusza § 8 ust. 6 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej Nr 29/2023 z dnia 2 sierpnia 2023 r. w sprawie należności pieniężnych przysługujących członkom komisji wyborczych i osobom powołanym w skład inspekcji w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Parlamentu Europejskiego²⁷.

VII. W zakresie rozliczenia z jednostkami:

1. Informacje niezbędne do opracowania projektów planów finansowych na 2024 rok dla jednostek budżetowych oraz instytucji kultury przekazano Dyrektorowi ZEAJ w dniu 27.11.2023 r. zamiast do dnia 21.11.2023 r. Z adnotacji zawartych na przedmiotowych pismach wynika, że jednostka budżetowa – ZEAJ informacje niezbędne do opracowania projektów planów finansowych przekazała Kierownikom obsługiwanych jednostek w dniach 27.11.2023 - 05.12.2023 r. Ponadto od Kierowników jednostek organizacyjnych Gminy nie wyegzekwowano przekazania Burmistrzowi w terminie 30 dni od dnia otrzymania ww. informacji, nie później jednak niż do dnia 22 grudnia 2023 roku opracowanych projektów planów finansowych, zapewniających zgodność kwot dochodów i wydatków z projektem uchwały budżetowej, zatwierdzonych przez tychże kierowników. Powyższe narusza art. 248 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych w związku z § 5 ust. 3 oraz § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych²⁸.
2. Na złożonych w 2023 roku przez jednostki organizacyjne sprawozdaniach budżetowych oraz z operacji finansowych brak jest adnotacji potwierdzających ich sprawdzenie pod względem formalno-rachunkowym. Nieprawidłowość narusza § 10 ust. 6 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
3. Księgi rachunkowe Gminnego Ośrodka Zdrowia w Działoszycach w 2023 r. i do dnia kontroli były prowadzone przez biuro rachunkowe. Nieprawidłowość narusza art. 54 ust. 1 i ust. 2a ustawy o finansach publicznych.
4. Burmistrz przyjął bez zastrzeżeń:
 - a) sprawozdania miesięczne Rb-27S i Rb-28S sporządzone za okres od początku roku do dnia 31 października 2023 r. 3 jednostek budżetowych, na których zamiast sumy

²⁷ M. P. z 2023 r. poz. 850

²⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 1718, dalej rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych

kontrolnej widnieje zapis „wersja robocza” oraz sprawozdanie Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 r. (pierwotne) złożone przez MGOPS bez podpisów Głównego Księgowego oraz Kierownika jednostki, w miejscu podpisu widnieje zapis „Podpis poza systemem”. Nieprawidłowość narusza § 4 pkt 3 lit. f) i § 6 ust. 1 pkt 1, § 9 ust. 1, § 10 i § 12 ust. 4, oraz § 14 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej,

- b) sprawozdania finansowe za 2023 r. składające się z bilansu, rachunku zysków i strat (wariant porównawczy), zestawienia zmian w funduszu oraz informacji dodatkowej wszystkich jednostek budżetowych w których wykazano dane „zerowe” zarówno wg stanu na początek jak i na koniec roku, co narusza § 23 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a w konsekwencji w sprawozdaniu finansowym jednostki samorządu terytorialnego nie uwzględniono danych dotyczących podległych jednostek budżetowych zatem nierzetelnie wykazano dane prezentowane w poszczególnych elementach sprawozdania finansowego przedłożonego Radzie Miejskiej i Regionalnej Izbie Obrachunkowej,
- c) sprawozdanie finansowe za 2023 r. Centrum Kultury i Biblioteki w wersji papierowej zamiast elektronicznej, podpisane przez p.o. Dyrektora CKiB zamiast przez Dyrektora ZEAJ oraz głównego księgowego, co narusza art. 45 ust. 1f oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości,
- d) sprawozdanie Rb-N i Rb-Z za IV kwartał 2023 r. Gminnego Ośrodka Zdrowia w wersji papierowej oraz bez podpisu kierownika jednostki, co narusza § 6 ust. 1 pkt 5, § 9 ust. 1, rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Powyższe nieprawidłowości naruszają art. 68 ust. 1, w związku z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz § 4 załącznika nr 1 do zarządzenia Burmistrza nr 13/2012 z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy w Działoszycach.

5. Burmistrz nie wyegzekwował od:

- a) GOZ oraz Centrum Kultury i Biblioteki informacji o przebiegu wykonania planu finansowego jednostki za pierwsze półrocze 2023 r, co narusza art. 265 pkt 1 ustawy o finansach publicznych,
- b) GOZ oraz Centrum Kultury i Biblioteki sprawozdań Rb-N i Rb-Z za I, II i III kwartał 2023 r. oraz za IV kwartał 2023 r. od Centrum Kultury i Biblioteki, co narusza § 6 ust. 1 pkt 5, § 8 ust. 1 i ust. 2, § 9 ust. 1 oraz § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Powyższe nieprawidłowości naruszają art. 68 ust. 1, w związku z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz § 4 załącznika nr 1 do zarządzenia Burmistrza nr 13/2012 z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy w Działoszycach.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawa dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie

merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miejskiego, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Powołać Zastępcę Burmistrza, stosownie do art. 26a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.
2. Udostępniać w BIP informacje publiczne określone w ustawie o dostępie do informacji publicznej w zakresie dokumentacji dotyczącej przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpień, stanowisk, wniosków i opinii podmiotów ją przeprowadzających.
3. Ustalić rzetelny stan kont księgowych, stan aktywów i pasywów Urzędu, ewidencji budżetu, tak aby księgi rachunkowe odzwierciedlały stan rzeczywisty, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy rachunkowości.
4. Zobowiązać kierownika ZEAJ do rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych ZEAJ oraz obsługiwanych jednostek oraz rzetelnego wykazywania danych w sporządzanych sprawozdaniach.
5. Opracować prawidłowo i w sposób kompletny zasady (politykę) rachunkowości dostosowując dokumentację przyjętych zasad do przepisów prawa i potrzeb jednostki, stosownie do art. 10 ust. 1, w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości.
6. Księgi rachunkowe zamykać nie później niż w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy, stosownie do § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z art. 12 ust. 2 pkt 1 i art. 12 ust. 5 ustawy o rachunkowości. Dokonać ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych 2023 roku.

7. Stany aktywów i pasywów występujące w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia (BZ), wprowadzać w tej samej wysokości i po tych samych stronach konta w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych (BO), stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości. W przypadku rozbieżności ustalić rzetelny stan aktywów i pasywów.
8. Za poszczególne okresy sprawozdawcze sporządzać zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej, stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z art. 24 ust. 5 pkt 2 tej ustawy. Ponadto przy prowadzeniu dzienników częściowych grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
9. Środki otrzymane na realizację projektów (kasowo zrealizowane) zaliczać do dochodów budżetu i ujmować w dacie otrzymania na koncie 901 „Dochody budżetu” w ewidencji budżetu, stosownie do § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz zasad funkcjonowania konta 901 określonych w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia.
10. Dla rachunków bankowych, w tym wyodrębnionych dla projektów współfinansowanych ze środków UE oraz dla dotacji celowych z budżetu państwa prowadzić konta w ewidencji księgowej budżetu, stosownie do art. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
11. Na dowodach bankowych zamieszczać pełną dekretację zakwalifikowania ich do ujęcia w księgach rachunkowych, poprzez wskazanie symboli kont księgi głównej, klasyfikacji budżetowej, miesiąca wraz z podpisem osoby odpowiedzialnej za te wskazania stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.
12. Księgi rachunkowe prowadzić w sposób umożliwiający stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, w szczególności wynikające z wyciągów bankowych operacje ujmować w księgach rachunkowych pod faktyczną datą ich wystąpienia, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 1 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
13. Przestrzegać zasad czystości obrotów na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” w ewidencji Urzędu, w celu zapewnienia zgodności obrotów stron Wn i Ma odpowiednich subkont z dochodami i wydatkami podlegającymi wykazaniu w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-28S Urzędu za poszczególne okresy sprawozdawcze, stosownie do postanowień załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
14. Ewidencję szczegółową do konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przekazanych na ich rachunki środków pieniężnych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 223 określonego w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
15. Celem rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej jednostki, w księgach rachunkowych budżetu i Urzędu ujmować operacje gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości,

z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. i w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, a w szczególności:

- a) dokonywać systematycznego przekazywania uzyskanych dochodów z tytułu opłat za odpady komunalne na rachunek budżetu: Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i Ma 130-4 „Rachunek bieżący jednostki – odpady”, mając na uwadze również przepisy art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
- b) zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie otrzymanych dowodów źródłowych, zgodnie z art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności na odrębnym koncie analitycznym ujmować operacje uznania i obciążenia rachunku podzielonej płatności VAT wynikające z posiadanych wyciągów bankowych do tego rachunku,
- c) w przypadku posiadania wyodrębnionego rachunku bankowego dla wydatków Urzędu, zrealizowane wydatki budżetowe przeksięgowywać pod datą sprawozdania budżetowego Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w korespondencji ze stroną Ma konta 800 „Fundusz jednostki”,
- d) wpływ środków pieniężnych na rachunek bankowy budżetu z tytułu zwrotu niewykorzystanych przez podległe jednostki oraz Urząd środków na wydatki oraz z tytułu zwrotu środków z rachunków projektów ujmować zapisem dodatnim na stronie Wn konta 133 „Rachunek budżetu” w korespondencji ze stroną Ma konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
- e) przypisu w księgach budżetu niewykorzystanych w danym roku dotacji do zwrotu w roku następnym ujmować dwustronnym zapisem dodatnim na stronie Wn konta 901 „Dochody budżetu” w korespondencji ze stroną Ma konta 224 „Rozrachunki budżetu”,
- f) zobowiązania dotyczące zakupów na raty ujmować na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” wraz z ujęciem zaangażowania na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” oraz 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”,
- g) operacje naliczenia i zapłaty odsetek od kredytu i pożyczki ujmować na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
- h) operacje kapitalizacji odsetek na rachunkach bankowych ujmować na stronie Wn konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” w korespondencji ze stroną Ma konta 750 „Przychody finansowe” wg podziałki klasyfikacji budżetowej dochodów,
- i) rozrachunki z tytułu 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego w ciągu roku z tytułu składek za przynależność Gminy do związków i stowarzyszeń oraz z towarzystwami ubezpieczeniowymi prowadzić na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
- j) rozrachunki z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie z tytułu ustalenia wysokości opłaty zmiennej za usługi wodne ujmować na koncie 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,

- k) rozrachunki z tytułu składki członkowskiej za przynależność Gminy do Związku Międzygminnego „Nidzica” ujmować na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami” w kwocie należnej do zapłaty na dany rok,
- l) operacje przekazania środków finansowych na fundusze celowe zaliczać do pozostałych kosztów operacyjnych i ujmować na koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”,
- m) na stronie Wn konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” w korespondencji ze stroną Ma konta 800 „Fundusz jednostki” ujmować zapisem równoległym w momencie zapłaty równowartości środków wydatkowanych na sfinansowanie inwestycji,
- n) wydatki w formie zaliczek na sporządzenie opinii biegłych sądowych ujmować na koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”,
- o) zwroty w ciągu roku niewykorzystanej części dotacji udzielonych z budżetu Gminy ujmować zapisem obustronnie dodatnim na stronie Wn konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” i Ma 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” wraz z obustronnym ujemnym zapisem technicznym na koncie 130,
- p) plan finansowy wydatków budżetowych Urzędu oraz wszystkie jego zmiany ujmować na stronie Wn konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”,
- q) środki trwałe o wartości poniżej 10.000,00 zł ujmować na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”, mając na uwadze art. 16f ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz zasady wyceny środków trwałych zawarte w obowiązującej polityce rachunkowości,
- r) należności z tytułu opłaty za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które stanowią przychody roku przyszłego, a wpłat dokonano w grudniu danego roku ujmować w księgach rachunkowych Urzędu następująco:
 - przypis opłaty w roku wydania/obowiązania decyzji, która dotyczy należności roku następnego:
Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
Ma 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”,
 - wpływ opłaty w danym roku budżetowym:
Wn 130-02 „Rachunek bieżący jednostki – dochody”,
Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
 - w kolejnym roku budżetowym ujęcie na przychodach:
Wn 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”,
Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”.
- s) zakup wartości niematerialnych i prawnych ujmować na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” w korespondencji z kontem zespołu „2”,
- t) należności z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych zarówno w części należnej budżetowi jednostki samorządu terytorialnego jak i w części należnej budżetowi państwa ujmować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, natomiast wpływ zrealizowanych dochodów z ww. tytułu na koncie 130 „Rachunek bieżący

jednostki” w korespondencji z kontem 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg podziałki klasyfikacji budżetowej 750/75011/§0690.

16. Przeksięgowania wyniku finansowego za rok ubiegły na koncie 860 „Wynik finansowy” w korespondencji z kontem 800 „Fundusz jednostki” dokonywać w prawidłowych terminach i kwotach, z uwzględnieniem salda konta 860. Ustalić rzetelny stan konta 860 „Wynik finansowy”, a ustalenia rzeczywistego stanu ująć w księgach rachunkowych, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania konta 860 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
17. W księgach rachunkowych Urzędu oraz sprawozdaniu finansowym ujmować rezerwy na zobowiązania, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy o rachunkowości, a także wskazywać w informacji dodatkowej dane w zakresie informacji o toczących się postępowaniach, które mogą wpłynąć na sytuację majątkową i finansową jednostki, w związku z toczącymi się przeciwko jednostce postępowaniami sądowymi, stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 1a ustawy o rachunkowości, w związku z art. 7, art. 28 ust. 1 pkt 9 oraz art. 35d ust. 1 pkt 1 tej ustawy oraz ze wzorem informacji dodatkowej stanowiącej załącznik nr 12 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. z uwzględnieniem zasad tworzenia rezerw określonymi w Krajowym Standardzie Rachunkowości Nr 6 „Rezerwy, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, zobowiązania warunkowe” stanowiącym załącznik do Komunikatu Nr 2 Ministra Finansów z dnia 21 marca 2014 r.
18. Przypisu odsetek dokonywać w księgach budżetu i Urzędu w dniu ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, stosownie do § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
19. Rzetelnie i zgodnie ze stanem faktycznym ujmować w ewidencji księgowej budżetu operacje objęte podatkiem od towarów i usług (VAT), w szczególności:
 - dokonywać przypisu nadwyżki podatku VAT należnego nad naliczonym wynikającej z rozliczenia pliku JPK VAT-7 za dany okres rozliczeniowy każdej jednostki objętej centralizacją podatku VAT,
 - nie ujmować zapisem jednostronnym ze znakiem minus rozliczeń z Zespołem Ekonomiczno-Administracyjnym Jednostek z tytułu podatku VAT na koncie 224 „Rozrachunki budżetu” (analitka 224-68 – ZEAJ),
 - rozliczenia z tytułu podatku VAT z Urzędem ujmować na koncie 224 „Rozrachunki budżetu” (analitka 224-61 UMiG), tak by stan rozliczeń wynikający z ewidencji księgowej odzwierciedlał stan rzeczywisty oraz umożliwiał wykazywanie w sprawozdaniu finansowym danych zgodnie z ich treścią ekonomiczną.
20. Na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność zapisów i sald w ewidencji analitycznej z zapisami i saldami na kontach syntetycznych, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

21. Rzetelnie prowadzić ewidencję szczegółową wg podmiotów korzystających z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych umożliwiającą ustalenie prawidłowego stanu należności.
22. W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmować wszystkie obciążające jednostkę koszty dotyczące danego roku, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
23. W księgach rachunkowych Urzędu prawne zaangażowanie wydatków budżetowych ujmować na podstawie zawartych umów, tj. pod faktyczną datą powstania zaangażowania środków, w tym wartość umowy, której wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym ujmować na koncie 998 "Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego", stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
24. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w tym:
 - zapewnić bieżące sporządzanie i przekazywanie do Referatu Finansowego dowodów OT i innych dokumentów o zmianie stanu składników majątkowych,
 - zobowiązania względem kontrahentów wynikające z not obciążeniowych (faktur, rachunków) ujmować w terminie umożliwiającym ujęcie zobowiązań w miesiącach, których dotyczyły, mając na uwadze termin do ujęcia zobowiązań w księgach wynikający z obowiązującej w danym momencie polityki rachunkowości.
25. Na koncie 011 „Środki trwałe” oraz prowadzonej do niego ewidencji analitycznej ujmować wszystkie składniki majątku stanowiące własność Gminy, spełniające definicję środków trwałych, w sposób pozwalający na ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych oraz wprowadzić do tej ewidencji ilościowo-wartościowo poszczególne obiekty pod kolejnymi numerami inwentarzowymi, w tym działki otrzymywane nieodpłatnie podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych oraz zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., mając na uwadze zasady tworzenia obiektów inwentarzowych, określone w uchwale z dnia 25 maja 2017 r. Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe”²⁹. W przypadku gruntów (działek), dla których nie określono wartości wyceny dokonać zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
26. Zmniejszyć stan środków trwałych Urzędu ujętych na koncie 011 „Środki trwałe” stosownie do zasad funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września

²⁹ Dz. Urz. MRiF z 2017 r. poz. 105

2017 r., w związku z § 2 pkt 5 tego rozporządzenia oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości o wartość:

- nieruchomości przekazanych w trwałe zarząd,
 - działki nr 473/6 obręb Działoszyce,
 - altany zakupionej dla jednego z sołectw, a następnie ująć altanę na stanie pozostałych środków trwałych – konto 013 „Pozostałe środki trwałe”.
- 27.** Do kosztów wytworzenia środków trwałych nie zaliczać doradztwa technicznego polegającego w szczególności na analizie potrzeb zamawiającego i doboru rozwiązań do osiągnięcia celu projektu w zakresie niezbędnym do opracowania dokumentacji, opracowaniu kosztorysów realizacji projektu; doradztwie w zakresie sposobu ujęcia przedmiotu zamówienia w dokumentacji przetargowej, sporządzeniu SWZ, doradztwie przy udzielaniu odpowiedzi na pytania wykonawców, analizie dokumentów organizacyjnych i technicznych przedstawionych przez wykonawcę, sporządzenie dokumentacji sprawozdawczej, rozliczeniowej, stosownie do art. 28 ust. 2 i 8 oraz art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 28.** Ująć w księgach Urzędu mosty i inne obiekty inżynierskie w ciągu dróg gminnych, stosownie do art. 4 ust. 1 i art. 24 ust. 2 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 15 i art. 17 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 29.** Przyjąć na stan konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” licencję do obsługi posiedzeń sesji oraz program MS Office, stosownie do zasad funkcjonowania konta 020, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości.
- 30.** Sprawozdanie finansowe Urzędu sporządzać w terminie określonym w § 32 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 31.** Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmować w bilansie z wykonania budżetu Gminy, bilansie Urzędu, rachunku zysków i strat Urzędu oraz zestawieniu zmian w funduszu Urzędu zgodnie z ewidencją księgową oraz ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorze sprawozdania stanowiącym załącznik nr 5, nr 7, nr 10 i nr 11 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., stosownie do § 23 ust. 3 pkt 1, ust. 4, ust. 7 i ust. 8 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 32.** Przestrzegać terminów określonych w załączniku nr 41 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, stosownie do § 17 ust. 1 pkt 3 do tego rozporządzenia w zakresie sporządzania rocznego sprawozdania budżetowego Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.
- 33.** Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem zasad sporządzania sprawozdań w sposób określony w „Instrukcji” stanowiącej załącznik nr 37 do tego rozporządzenia, a w szczególności:
- a) w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu:

- w kolumnie „Dochody wykonane” wykazywać dane na podstawie ewidencji księgowej, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 4 ww. instrukcji,
 - dochody objęte podatkiem VAT wykazywać w wartościach netto w miesiącu, w którym faktycznie zostały zrealizowane, mając na uwadze, że do dochodów budżetu Gminy nie zalicza się podatku od towarów i usług stanowiącego dochód budżetu państwa, stosownie do art. 111 pkt 1 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 3 i art. 4 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
 - w kolumnie 5 „Należności” i kolumnie 9 i 10 wykazywać dane wg §2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu wynikające ze zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. ustawami, stosownie do § 6 ust. 5 ww. instrukcji.
 - w kolumnie 9 „należności pozostałe do zapłaty w tym zaległości netto” wykazywać na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący: w odpowiednich kolumnach "Saldo końcowe" wykazywać należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych,
- b)** w sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w kol. 6 „Dochody wykonane” wykazywać dane na podstawie ewidencji księgowej oraz zaprzestać wykazywania danych w kol. 7 „Dochody wykonane potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 i 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia,
- c)** w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych Gminy na koniec danego roku w pozycji 1 „środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym” wykazywać faktyczną kwotę dotacji niewykorzystanych w danym roku i podlegających zwrotowi w roku następnym, stosownie do § 20 ust. 1 ww. Instrukcji,
- d)** w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego po stronie wykonania wykazywać prawidłowo ustaloną kwotę wolnych środków, niewykorzystanych środków pieniężnych pochodzących z nadwyżek budżetów lat ubiegłych w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.
- 34.** Ustalać a następnie ujmować w budżecie kwotę niewydatkowanych dochodów opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim oraz dochodów z opłat za zagospodarowanie odpadami komunalnymi, stosownie do art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.
- 35.** W sprawozdaniu Rb-27S i w sprawozdaniu Rb-PDP wykazywać prawidłowe kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 8 i pkt 9 oraz § 7 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań

budżetowych, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

- 36.** Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2023 rok wraz z uzasadnieniem oraz przekazać je do RIO w Kielcach w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, zgodnie z przepisami § 22 ust. 6 i 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
- 37.** Sprawozdania z operacji finansowych sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a w szczególności:
- w wierszu E.2. „kredyty i pożyczki” sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Urzędu wykazywać zobowiązania z tytułu zakupu telefonów komórkowych na raty, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia oraz § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego.
 - w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” kwartalnego sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu wykazywać środki pieniężne znajdujące się na rachunkach bankowych jednostki, z wyjątkiem zgromadzonych na rachunku sum depozytowych i funduszu socjalnego plus ewentualne środki na niewygasające wydatki, powiększone o udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dochodów z urzędów skarbowych uzyskanych w styczniu za grudzień roku poprzedniego, pomniejszone o subwencję otrzymaną w grudniu na styczeń roku następnego oraz zwroty dotacji do dysponentów przekazujących dotacje i dochody pobrane na rzecz budżetu państwa z tytułu usług opiekuńczych, udostępniania danych osobowych oraz funduszu alimentacyjnego podlegających zwrotowi w styczniu roku następnego, stosownie do § 13 ust. 1 pkt 4a, w związku z § 14 pkt 9 „Instrukcji sporządzania sprawozdań” stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.
- 38.** Przeprowadzać na ostatni dzień roku rzetelną inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów, stosownie do art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości, a ponadto inwentaryzację gruntów przeprowadzać w sposób zapewniający porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości w zakresie wszystkich gruntów, stosownie do § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 39.** Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować oraz powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 40.** Ewidencję szczegółową do konta:
- 800 „Fundusz jednostki” prowadzić w sposób zapewniający możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki,

- 909 „Rozliczenia międzyokresowe” prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów: subwencji, odsetki od kredytu i pożyczki.
- 41. Prawidłowo prowadzić na kontach szczegółowych podatników ewidencję przypisów i odpisów z tytułu podatków, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 212 Ordynacji podatkowej, a w szczególności przypisu zobowiązania podatkowego (podatek od nieruchomości, rolny i leśny od osób fizycznych) dokonywać na karcie kontowej podatnika pod datą doręczenia podatnikowi decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego.
- 42. Zapisów w ewidencji księgowej dokonywać na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, spełniających wymogi formalne określone w art. 21 ust. 1, w związku z art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, że dokument nazywany „faktura pro forma” nie jest dowodem księgowym.
- 43. Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w szczególności zgodnie z opisem zawartym w części pierwszej niniejszego wystąpienia.
- 44. Spłaty rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych wykazywać za poszczególne lata w kolumnie 10.6 załącznika do Wieloletniej Prognozy Finansowej w kwotach zgodnych z harmonogramami spłat kredytów, pożyczek, wykupu obligacji określonych w umowach (aneksach) celem zachowania realistyczności WPF, stosownie do art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
- 45. Dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników deklaracji i informacji podatkowych celem stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.
- 46. W stosunku do podatników o nr kont: 007/0160, 020/0033, 011/0063, 007/0163 przeprowadzić czynności przewidziane przepisami ustawy Ordynacja podatkowa, za lata 2019-2024, tj. z uwzględnieniem okresu przedawnienia wskazanego w art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Użytki gruntowe wykazane w ewidencji gruntów i budynków w grupie grunty zabudowane i zurbanizowane oraz budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki przewidzianej dla gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 1-3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Poinformować Izbę o skutkach finansowych podjętych działań.

47. Wezwać podatników o nr kont: 900/0035, 900/0036, 900/0037, 900/0038, 900/0039, 900/0040, 900/0041, 900/0042, 900/0045, 900/0046, 900/0047, 900/0048, 900/0049, 900/0050, 900/0051, 900/0057, 900/0058 do złożenia skorygowanych deklaracji na podatek od nieruchomości na lata 2019-2022 w zakresie niewykazywania w nich gruntów i budynków stanowiących własność Gminy. Poinformować Izbę o skutkach finansowych podjętych działań.
48. W deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy rzetelnie wykazywać dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu lub zwolnieniu z tego podatku, stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.
49. Sporządzić skorygowane deklaracje Urzędu na podatek od nieruchomości za lata 2019-2022 oraz 2024 rok.
50. Dokonywać weryfikacji informacji podatkowych z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz dokonywać czynności sprawdzających przedkładanych przez podatników deklaracji i informacji podatkowych, w celu stwierdzenia ich poprawności formalnej oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i 3, w związku z art. 155 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie stwierdzenia wątpliwości wzywać podatników do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji lub informacji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelność danych w nich zawartych, stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy.
51. Dokonywać weryfikacji złożonych informacji podatkowych w zakresie występowania na nieruchomości gruntowej budowli, stosownie do art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 3 pkt 9 ustawy Prawo budowlane.
52. Ustalać zobowiązania podatkowe, które zgodnie z art. 70 ustawy Ordynacja podatkowa uległy przedawnieniu, a następnie dokonywać ich wygaszania i odpisywać w księgach rachunkowych, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości w związku z § 4 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
53. Terminowo wypłacać dodatkowe wynagrodzenie roczne, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej.
54. Doprowadzić do zorganizowania systemu odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy w sposób zgodny z art. 6d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
55. Nie dokonywać wydatków z tytułu opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w sytuacji zwolnienia podmiotowego dla jednostki samorządu terytorialnego przewidzianego ustawą o opłacie skarbowej.
56. Wydatków ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dokonywać po uprzednim uchwaleniu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stosownie do postanowień zawartych

w art. 4¹ ust. 2 w zw. z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

57. Wydatki na realizację poszczególnych zadań w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym, ponosić do wysokości zaplanowanych kwot przez Radę Miejską w tym Programie, stosownie do art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
58. Przestrzegać terminowego wypłacania ekwiwalentu dla strażaków ochotników za uczestnictwo w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi określającymi zasady oraz sposób naliczania i wypłaty ekwiwalentu pieniężnego strażakom OSP.
59. W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmować wszystkie obciążające jednostkę koszty dotyczące danego roku, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
60. W księgach rachunkowych Urzędu prawne zaangażowanie wydatków budżetowych ujmować na podstawie zawartych umów, tj. pod faktyczną datą powstania zaangażowania środków, w tym wartość umowy, której wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym ujmować na koncie 998 "Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego", stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
61. Plany postępowań o udzielenie zamówień publicznych zamieszczać na stronie internetowej Zamawiającego, zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
62. Terminowo sporządzać i przekazywać Prezesowi UZP roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach, zgodnie z art. 82 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.
63. Roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach sporządzać zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania.
64. Przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego wartość jest równa lub przekracza progi unijne sporządzać analizę potrzeb i wymagań zgodnie z art. 83 ustawy Prawo zamówień publicznych.
65. Terminowo sporządzać oświadczenia przez Kierownika zamawiającego, członka komisji przetargowej oraz inne osoby wykonujące czynności związane z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia po stronie zamawiającego lub osoby mogące wpłynąć na wynik tego postępowania lub osoby udzielające zamówienia, stosownie do art. 56 ust. 5-6 ustawy Prawo zamówień publicznych.

66. Terminowo przekazywać informację o złożonych ofertach Prezesowi UZP, zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
67. W terminie 30 dni od zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego którego wartość jest równa lub przekracza progi unijne przekazywać do publikacji UPUE ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zawierające informację o wynikach tego postępowania, zgodnie z art. 265 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
68. Wartość zamówienia ustalać bez wartości podatku od towarów i usług, zgodnie z art. 28 ustawy Prawo zamówień publicznych.
69. W postępowaniach o wartości mniejszej niż progi unijne ustalać kwotę wadium zgodnie z art. 281 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, jako kwotę nie przekraczającą 1,5% wartości zamówienia.
70. Terminowo przekazywać informację o złożonych ofertach Prezesowi UZP zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
71. W terminie 30 dni od zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego którego wartość jest mniejsza niż progi unijne, zamieszczać w BZP ogłoszenie o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia lub unieważnieniu postępowania, zgodnie z art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
72. W terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszczać w BZP ogłoszenie o wykonaniu umowy, na zasadach określonych w dziale III rozdziale 2, zgodnie z art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.
73. Wydatków budżetowych dokonywać w granicach kwot określonych planem finansowym, stosownie do art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
74. Zapewnić zamieszczanie przez Skarbnika na dokumentach potwierdzenie dokonania wstępnej kontroli, stosownie do art. 54 ust. 1 pkt 3 i art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
75. Wydatki budżetu przeznaczać na pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego, określoną odrębną uchwałą Rady Miejskiej, stosownie do art. 216 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych oraz art. 47 ust. 2 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
76. Przedłożyć Radzie Miejskiej projekt uchwały w sprawie uchylenia uchwały nr XXIX/139/2012 Rady Miejskiej z dnia 30 października 2012 roku w sprawie ustalenia zasad udzielania i rozliczania dotacji podmiotowej dla instytucji kultury z budżetu Miasta i Gminy Działoszyce.
77. W ogłoszeniu o konkursie wskazywać rodzaje zadań (dyscypliny sportowe), stosownie do § 4 ust. 3 pkt 1 Uchwały Nr XXXII/151/2016 Rady Miejskiej dnia 16 grudnia 2016 r. określającej warunki i tryb finansowania zadania własnego Gminy Działoszyce w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu. Podejmując decyzję o przyznaniu dotacji nie dokonywać zmiany zakresu rodzaju zadania wynikającego z wniosku o przyznanie dotacji, stosownie do § 5 ust. 2 ww. Uchwały oraz rzetelnie rozpatrywać oferty podmiotów ubiegających się o dotację celową.

- 78.** Zryczałtowane diety dla członków komisji obwodowych w wyborach do Sejmu RP i Senatu wypłacać na podstawie list, po uprzednim potwierdzeniu przez przewodniczącego albo, z jego upoważnienia, przez zastępcę przewodniczącego właściwej komisji udziału w czynnościach związanych z przeprowadzeniem głosowania i ustaleniem wyników głosowania, stosownie do obowiązującej na dane wybory uchwały Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie należności pieniężnych przysługujących członkom komisji wyborczych i osobom powołanym w skład inspekcji w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Parlamentu Europejskiego.
- 79.** Kierownikom wszystkich podległych samorządowych jednostek budżetowych, przekazywać informacje niezbędne do opracowania projektów planów finansowych, jak również informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu, stosownie do art. 248 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
- 80.** Egzekwować od kierowników jednostek organizacyjnych przekazanie Burmistrzowi w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji niezbędnych do opracowania projektów planów finansowych, nie później jednak niż do dnia 22 grudnia opracowanych projektów planów finansowych, zapewniających zgodność kwot dochodów i wydatków z projektem uchwały budżetowej, stosownie do art. 248 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w związku z § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.
- 81.** Dokonywać sprawdzenia prawidłowości otrzymywanych sprawozdań budżetowych oraz z operacji finansowych pod względem formalno-rachunkowym, stosownie do § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
- 82.** Zobowiązać Dyrektora Gminnego Ośrodka Zdrowia do zorganizowania prowadzenia rachunkowości zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. poprzez zatrudnienie głównego księgowego, stosownie do art. 54 ust. 1 i ust. 2a ustawy o finansach publicznych.
- 83.** Egzekwować od Dyrektora ZEAJ terminowe składanie rzetelnych:
- a) sprawozdań budżetowych jednostki obsługującej ZEAJ i jednostek obsługiwanych za wszystkie okresy sprawozdawcze z zachowaniem terminów określonych w załączniku nr 41 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, stosownie do § 4 pkt 3 lit. f) i § 6 ust. 1, § 9 ust. 1, § 10 i § 12 ust. 4 oraz § 14 ust. 1 i 3 ww. rozporządzenia.
 - b) sprawozdań finansowych jednostki obsługującej ZEAJ i jednostek obsługiwanych stosownie do § 23 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. zgodnie ze wzorami tych sprawozdań stanowiącymi załącznik nr 5, 10, 11 i 12 do ww. rozporządzenia.
- 84.** Zobowiązać samorządową instytucję kultury do sporządzania sprawozdań finansowych w zakresie ustalonym w załączniku nr 1 ustawy o rachunkowości oraz ich przekazywania w postaci elektronicznej opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, stosownie do art. 45 ust. 1f oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

85. Zobowiązać samorządową instytucję kultury oraz samorządowy zakład opieki zdrowotnej do sporządzania i przedkładania sprawozdań Rb-Z i Rb-N za I, II, III i IV kwartał każdego roku, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 5, § 8 ust. 1 i ust. 2, § 9 ust. 1 oraz § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
86. Zobowiązać samorządową instytucję kultury oraz samorządowy zakład opieki zdrowotnej do sporządzania i przedkładania informacji o przebiegu wykonania planu finansowego jednostki za pierwsze półrocze każdego roku stosownie do postanowień art. 265 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
87. Konsekwentnie realizować wnioski pokontrolne wydane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Kielcach, mając na celu usunięcie w sposób trwały nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku czynności kontrolnych przeprowadzonych w jednostce.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Damian Grzelka
Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
(dokument podpisany elektronicznie)

Do wiadomości:
Rada Miejska w Działoszycach